Nr. 17. **Warszawa, dnia 31 października 1930 r.** **Rok XIII.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 434-18.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 696-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 17 października Nr. 71 Rok 1930

Poz. 563. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 1930 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach i urzędach państwowych.

Poz. 564. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 września 1930 r. o rozszerzeniu granic miasta Brzostek w powiecie pilzneńskim, województwie krakowskiem.

Poz. 565. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie zatwierdzenia przez Estonję Deklaracji dotyczącej uznania prawa do bandery Państw pozbawionych wybrzeża morskiego, podpisanej w Barcelonie dnia 20 kwietnia 1921 r.

Poz. 566. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Węgry i Luksemburg Międzynarodowej Konwencji w sprawie bezrobocia, przyjętej na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów w Waszyngtonie w dniu 28 listopada 1919 r.

Poz. 567. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Francję, Luksemburg i Łotwę Międzynarodowej Konwencji w sprawie odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki przy pracy na roli, przyjętej jako projekt dnia 12 listopada 1921 r. w Genewie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 568. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Węgry i Luksemburg Międzynarodowej Konwencji w sprawie pracy nocnej młodocianych w przemyśle, przyjętej jako projekt dnia 28 listopada 1919 r. w Waszyngtonie na ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 569. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Luksemburg Międzynarodowej Konwencji w sprawie określenia najniższego wieku dopuszczania dzieci do pracy przemysłowej, przyjętej jako projekt dnia 28 listopada 1919 r. w Waszyngtonie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej, Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 570. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Rządy: Francji, Luksemburga, Niemiec, Grecji i Irlandji Międzynarodowej Konwencji o obowiązkowych oględzinach lekarskich dzieci i młodocianych, zatrudnionych na statkach, przyjętej jako projekt dnia 11 listopada 1921 r. w Genewie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

z 24 października Nr. 72 Rok 1930

Poz. 571. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 12 lipca 1930 r. o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 30 października 1925 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej z dnia 26 czerwca 1924 r.

Poz. 572. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 25 września 1930 r. o częściowej zmianie taryfy telefonicznej.

Poz. 573. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Rządy Luksemburga i Niemiec Konwencji określającej najniższy wiek dopuszczenia dzieci do pracy w marynarce, przyjętej jako projekt dnia 9 lipca 1920 roku w Genui na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 574. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Rządy Danji i Jugosławji Konwencji o prawie zrzeszania się i koalicji pracowników rolnych, przyjętej jako projekt dnia 12 listopada 1921 r. w Genewie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 575. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Rządy Włoch, Danji, Francji, Węgier, Łotwy, Szwajcarji, Hiszpanji, Portugalji, Norwegji, Bułgarji i Estonji Konwencji o traktowaniu pracowników obcych narówni z krajowemi w zakresie odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki przy pracy, przyjętej jako projekt dnia 5 czerwca 1925 r. w Genewie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 576. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Rządy Irlandji, Niemiec, Kuby i Grecji Międzynarodowej Konwencji ustalającej najniższy wiek dopuszczania młodocianych do pracy w pomieszczeniach podpokładowych i w kotłowniach, przyjętej jako projekt dnia 11 listopada 1921 r. w Genewie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 577. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Rumunję, Imperjum Brytyjskie, Syjam, Finlandję, Norwegję, Szwecję, Danję, Hiszpanję, Holandję, Czechosłowację, Austrję, Szwajcarję, Albanję, Bułgarję, Łotwę, Luksemburg, Urugwaj, Salvador i Litwę Protokółu, podpisanego w Genewie dnia 14 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 42, poz. 288), dotyczącego poprawki do art. 393 Traktatu Pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. i do odpowiednich artykułów innych traktatów pokoju.

Poz. 578. Oświadczenie rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Belgję Międzynarodowej Konwencji w sprawie wieku dopuszczania dzieci do pracy w rolnictwie, przyjętej jako projekt dnia 16 listopada 1921 r. w Genewie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 579. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 5 września 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu z dnia 18 czerwca 1930 r. w sprawie zaliczenia poszczególnych miast do II klasy miejscowości pod względem wymiaru akcyzowych opłat patentowych.

Na podstawie postanowień art. 6 punkt b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 18) w brzmieniu art. 4 ustawy z dnia 12 lutego 1930 r. w sprawie zmiany powyższego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 89) podaje się do wiadomości, że w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 czerwca 1930 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, w sprawie zaliczenia poszczególnych miast do II klasy miejscowości pod względem wymiaru akcyzowych opłat patentowych (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 413), wyrazy: „Kałusz woj. tarnopolskie" zastąpić należy wyrazami: „Kałusz woj. stanisławowskie".

z 29 października Nr. 73 Rok 1930

Poz. 580. Traktat przyjaźni pomiędzy Najjaśniejszą Rzecząpospolitą Polską a Cesarstwem Perskiem, podpisany w Teheranie dnia 19 marca 1927 r.

Poz. 581. Oświadczenie rządowe z dnia 15 października 1930 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Traktatu Przyjaźni pomiędzy Najjaśniejszą Rzecząpospolitą Polską a Cesarstwem Perskiem, podpisanego w Teheranie dnia 19 marca 1927 r.

Poz. 582. Umowa handlowa pomiędzy Najjaśniejszą Rzecząpospolitą Polską a Cesarstwem Perskiem, podpisana w Teheranie, dnia 19 marca 1927 r.

Poz. 583. Oświadczenie rządowe z dnia 15 października 1930 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy Handlowej pomiędzy Najjaśniejszą Rzecząpospolitą Polską a Cesarstwem Perskiem, podpisanej w Teharanie dnia 19 marca 1927 r.

Poz. 584. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 9 września 1930 r. o wprowadzeniu w obieg znaczków pocztowych opłaty 5, 15, 25 i 30 gr. nowej edycji.

31 października Nr. 74 Rok 1930

Poz. 585. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 sierpnia 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych w sprawie radców do spraw handlu zagranicznego Polski.

Poz. 586. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 19 września 1930 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie soli potasowych.

Poz. 587. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 października 1930 r. w sprawie zmiany w organizacji urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych oraz komisyj szacunkowych do podatków dochodowego i przemysłowego w okręgu izby skarbowej w Grudziądzu.

Poz. 588. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 14 sierpnia 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, określające w zakresie umowy o pracę warunki praktyki, wymaganej dla zaliczenia do pracowników umysłowych sprzedawców i ekspedjentów sklepowych i księgarskich, oraz warunki ulgowe tegoż zaliczenia.

Poz. 589. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 3 października 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o zmianie w rozporządzeniu z dnia 26 stycznia 1922 r. w sprawie czasu pracy osób zatrudnionych przy pilnowaniu.

Poz. 590. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 3 października 1930 r. w sprawie warunków uprawniających robotników, zatrudnionych w Rzeszy Niemieckiej, do zasiłków, przewidzianych ustawą z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

---

z 16 października Nr. 240 Rok 1930

Poz. 325. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 27 września 1930 r. w sprawie rozszerzenia granic kwot przekazów pocztowych i telegraficznych, doręczanych z pieniędzmi odbiorcom do domu.

z 17 października Nr. 241 Rok 1930

Poz. 326. Ogłoszenie Generalnego Komisarza Wyborczego o listach państwowych kandydatów do Sejmu i Senatu.

z 18 października Nr. 242 Rok 1930

z 20 października Nr. 243 Rok 1930

Poz. 327. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 3 października 1930 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w sprawie przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Poz. 328. Rozporządzenie Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 1 października 1930 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnych Komisarzy do spraw walki z epidemjami.

z 21 października Nr. 244 Rok 1930

Poz. 329. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 17 października 1930 r. o utworzeniu nadleśnictwa Dyminy w okręgu Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu.

z 22 października Nr. 245 Rok 1930

z 23 października Nr. 246 Rok 1930

Poz. 330. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 października 1930 r.

w sprawie wystawiania przez izby przemysłowo-handlowe zaświadczeń, stwierdzających zgodność transportów jaj z przepisami o uregulowaniu wywozu kurzych jaj zagranicę.

z 24 października Nr. 247 Rok 1930

Poz. 331. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 8 października 1930 r. w sprawie wylosowania obligacji 4% pożyczki inwestycyjnej.

Poz. 332. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1930 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych w sprawie zwinięcia Urzędu Celnego w Skale.

Poz. 333. Decyzja Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 października 1930 r., w sprawie zatwierdzenia fundacji stypendjalnej im. ś. p. Karola Żwana.

z 25 października Nr. 248 Rok 1930

Poz. 334. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Jastrzębie w powiecie bydgoskim, województwie poznańskiem.

Poz. 335. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Cyców w powiecie chełmskim, województwie lubelskiem.

Poz. 336. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Jeremicze w powiecie stołpeckim, województwie nowogródzkiem.

z 27 października Nr. 249 Rok 1930

Poz. 337. Postanowienie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych i Skarbu z dnia 29 września 1930 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstwa „Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Mościcach“.

Poz. 338. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy miasta Maków w powiecie makowskim, województwie krakowskiem.

Poz. 339. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Wierzchowiska w powiecie iłżeckim, województwie kieleckiem.

Poz. 340. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Kostrza – Ryje w powiecie limanowskim, województwie krakowskiem.

z 28 października Nr. 250 Rok 1930

Poz. 341. Zarządzenie Rady Ministrów z dnia 17 października 1930 r. o uchyleniu zakazu rozpowszechniania i przywrócenia debitu pocztowego na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego czasopismu p. t. „Deutsche Tageszeitung“.

Poz. 342. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy miejscowości Duplewice w gminie Łysów, powiecie konstantynowskim, województwie lubelskiem.

z 29 października Nr. 251 Rok 1930

z 30 października Nr. 252 Rok 1930

Poz. 343. Instrukcja z dnia 14 października 1930 r., wydana przez Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych dla państwowych urzędników służby drogowej, powołanych do wykonywania kontroli ruchu na drogach publicznych (kontrolerów ruchu).

Na podstawie art. 19 i 26 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Kontroler ruchu jest zaprzysiężonym państwowym organem służby drogowej, powołanym do czuwania nad przestrzeganiem przepisów porządkowych na drogach publicznych. Wchodzi on w skład personelu Dyrekcji Robót Publicznych Urzędu Wojewódzkiego i podlega służbowo bezpośrednio kierownikowi oddziału drogowego Dyrekcji Robót Publicznych Urzędu Wojewódzkiego.

§ 2.

Do obowiązków kontrolera ruchu należy:

1) czuwanie nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów, dotyczących ruchu na drogach publicznych, a mianowicie przepisów zawartych:

a) w artykułach 4 i 6 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656),

b) w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 maja 1930 r. o wymijaniu i wyprzedzaniu na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 373),

c) w części III rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1924 r., regulującego używanie i ochronę dróg (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 611),

d) w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 maja 1925 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 26 czerwca 1924 r., regulującego używanie i ochronę dróg (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 397),

e) w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 stycznia 1928 r. o ruchu pojazdów mechanicznych (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 396),

f) w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 kwietnia 1929 r. o ruchu na drogach publicznych autobusów, służących do utrzymywania publicznej komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 439),

g) w rozporządzeniach Wojewody, obowiązujących na danym obszarze, które wskaże kontrolerowi ruchu władza przełożona.

2) czuwanie nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów, dotyczących utrzymania dróg i zakazów ich niszczenia, zawartych:

a) w art. 4, 10 do 18 cytowanej powyżej pod 1 ustawy z 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych,

b) w częściach II, IV i V cytowanego powyżej pod 1 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1924 r., regulującego używanie i ochronę dróg,

c) w rozporządzeniach Wojewody, obowiązujących na danym obszarze.

§ 3.

Kontroler ruchu jest obowiązany dokładnie znać przepisy, wymienione w § 2, względnie przepisy, które je w przyszłości zastąpią, obowiązujące postanowienia o postępowaniu karno-administracyjnem oraz przepisy niniejszej instrukcji.

§ 4.

Kontroler ruchu pełni służbę w umundurowaniu przepisanem rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 466), objeżdżając drogi przydzielone mu do kontroli przez władzę przełożoną (§ 1). Ilość i czas objazdów oznacza władza przełożona.

§ 5.

Kontroler ruchu jest obowiązany rozciągać kontrolę nad bezpieczeństwem ruchu i stanem dróg. Ma on w szczególności obowiązek:

a) zarządzać na miejscu co potrzeba dla usunięcia przeszkód, które utrudniają swobodę ruchu na drogach publicznych,

b) udzielać doraźnej pomocy poszkodowanym w razie nieszczęśliwego wypadku na drodze (przejechanie, rozbicie się samochodu, zderzenie pojazdów i t. p.) i natychmiast zawiadamiać o wypadku władze administracji ogólnej i najbliższy posterunek Policji Państwowej,

c) ustalać okoliczności odnoszące się do wykroczenia i osoby sprawcy w razie ujawnienia wykroczenia przepisów, regulujących bezpieczeństwo i swobodę ruchu na drogach publicznych oraz używanie i ochronę dróg.

d) nakładać w granicach upoważnień kary w drodze doraźnych nakazów karnych za wykroczenia przepisów porządkowych na drogach publicznych, względnie donosić o popełnieniu wykroczenia powiatowej władzy administracji ogólnej, na obszarze której popełniono wykroczenie,

e) udzielać pomocy innym organom (służby drogowej, policji państwowej, gminnym), powołanym do czuwania nad przestrzeganiem przepisów porządkowych na drogach publicznych.

§ 6.

Kontroler ruchu może żądać od naruszających przepisy drogowe okazania dowodu stwierdzającego identyczność osoby, a od kierowców pojazdów mechanicznych okazania dokumentów uprawniających, a mianowicie: pozwolenia na prowadzenie pojazdu, dowodu rejestracyjnego pojazdu, albo specjalnego pozwolenia na próbną jazdę, międzynarodowego świadectwa drogowego, lub wojskowego dokumentu rejestracyjnego.

Jeżeli ustalenie okoliczności dotyczących sprawcy wykroczenia (ustalenia nazwiska, posiadanie dokumentów uprawniających) jest na miejscu z jakiegokolwiek powodu niemożliwe, kontroler ruchu jest obowiązany zapobiec uchyleniu się sprawcy od odpowiedzialności przez towarzyszenie mu do najbliższej siedziby organów policji państwowej lub gminy i ustalić przy pomocy tych organów pomienione okoliczności.

§ 7.

Na żądanie kontroler ruchu obowiązany jest okazać legitymację służbową oraz upoważnienie do nakładania kar w drodze doraźnych nakazów karnych.

W czasie wykonywania czynności kontroler ruchu powinien postępować taktownie, lecz stanowczo, a zachowaniem swojem nie powodować utrudnienia ruchu publicznego.

§ 8.

Kontroler ruchu powinien zwracać uwagę zwłaszcza na następujące najczęściej popełniane wykroczenia.

A. Wozy konne, rowery, bydło, piesi, przydrożni mieszkańcy.

1) Wożenie ciężarów wozami o obręczach kół nie odpowiadających co do szerokości przepisowym wymiarom,

2) rozsypywanie szkła po drodze, złośliwe układanie kamieni, drzewa lub żelaza napoprzek drogi, zanieczyszczanie drogi nawozem lub słomą, zabłocenie drogi w osiedlach,

3) przejeżdżanie przez rowy przydrożne, zasypywanie ich gnojem lub innym materjałem dla umożliwienia przejazdu, paszenie bydła w rowach i na poboczach drogi,

4) palenie tytoniu na mostach o jezdni drewnianej (dłuższych niż 20 m.), lub palenie ognisk w pobliżu tych mostów,

5) nietrzymanie się prawej strony w czasie jazdy lub postojów na drodze, nieusuwanie się lub też zbyt późne usuwanie się na prawo przed pojazdami wyprzedzającemi, usuwanie się na lewą stronę, jazda dwóch wozów obok siebie razem,

6) spanie na wozach podczas jazdy,

7) trzymanie biczysk na poprzek wozu z lewej strony, co może stanowić niebezpieczeństwo dla wyprzedzających w samochodach osób,

8) pędzenie bydła całą szerokością drogi i niespędzanie go na boki przed zbliżającemi się samochodami,

9) jazda z ciężarami na poboczach drogi,

10) hamowanie zapomocą łańcuchów, haków i innych przyrządów, któreby niszczyły drogę,

11) puszczanie przez woźnicę koni samopas na drogach i powożenie przez nieletnie dzieci,

12) nieokiełznanie koni będących w zaprzęgu,

13) urządzanie postojów na drogach (zwłaszcza w nocy) przed zajazdami, młynami, wagami buraczanemi i t. p.,

14) brak tabliczek na wozach (z wyjątkiem osobowych, niesłużących dla celów zarobkowych) z nazwiskiem i adresem właściciela, poza miejscem zamieszkania właściciela,

15) brak świateł przy wozach w nocy,

16) jazda na rowerach bez posiadania imiennej karty rowerowej, jazda na rowerach bez hamulców, dzwonków ostrzegawczych, a po zmierzchu bez światła,

17) zajeżdżanie przez cyklistów drogi samochodom, nieusuwanie się na prawą stronę jezdni na dany sygnał,

18) jazda na rowerach po chodnikach,

19) zostawianie dzieci na drogach bez opieki, wypuszczanie na drogi zwierząt i ptactwa domowego,

20) niszczenie przynależności drogowych, jak: drzewek, znaków i tablic drogowych, rozjeżdżanie pryzm tłucznia, żwiru i t. p.

B. Wozy mechaniczne.

1) Kursowanie samochodów bez numerów i bez dowodów rejestracyjnych tudzież prowadzenie ich przez osoby nieuprawnione,

2) przekroczenie dozwolonej szybkości zwłaszcza w miastach i osiedlach, jak również i na mostach,

3) nieprawidłowa jazda lewą stroną drogi, nieusuwanie się przed wyprzedzającemi i nieprawidłowe wyprzedzanie,

4) niedawanie obowiązujących sygnałów ostrzegawczych, używanie sygnałów niedozwolonych,

5) jazda w nocy lub podczas mgły bez świateł i postój w nocy bez tylnego światła i czerwonej latarki,

6) nietłumienie światła oślepiającego przy mijaniu się z innemi samochodami,

7) niestosowanie się do znaków służby drogowej lub znaków ustawionych na drogach,

8) prowadzenie samochodów przez kierowców w stanie nietrzeźwym,

9) jazda z zabłoconemi lub nieczytelnemi znakami rejestracyjnemi,

10) używanie przy samochodach ciężarowych wozów przyczepnych bez zezwolenia.

C. Autobusy.

11) Niezaopatrzenie autobusu w przepisane urządzenia,

12) niestosowanie się do rozkładu jazdy, nieregularne kursowanie, zatrzymywanie się poza wyznaczonemi miejscami postoju,

13) przeładowywanie autobusów ponad oznaczoną ilość miejsc pasażerami, jazda pasażerów na stopniach, dachach lub przy kierownicy,

14) przekraczanie szybkości 40 klm./godz.,

15) prowadzenie autobusów przez nietrzeźwych lub nie mających prawa jazdy kierowców,

16) uruchamianie autobusów w stanie zniszczonym, zagrażającym bezpieczeństwu pasażerów (złe kierownice, brak zapadek czyli wsporników, źle funkcjonujące hamulce, silniki, wymagające częstej naprawy na drogach, zniszczone pneumatyki, zniszczone i zaniedbane karoserje).

§ 9.

Do obowiązków kontrolera ruchu należy zwracanie uwagi na stan jezdni i urządzeń drogowych ze względu na bezpieczeństwo jazdy. Do najczęściej spotykanych przeszkód i utrudnień ruchu należą: luźno leżące kamienie, porozrzucane w czasie dostawy, rozsypywanie po jezdni tłucznia przez tłukaczy, doły gruntowe, dziury w przegniłych pokładach mostów, słabe mostki, jezdnia bardzo śliska wskutek zawilgocenia lub zabłocenia, przełomy szosy w czasie odwilży wiosennych, zwalanie się drzew lub słu-

pów telegraficznych na drogę, zerwanie przewodów napowietrznych, brak lub zły stan drogowskazów, tablic orjentacyjnych, słupów kilometrowych, samochodowych, znaków ostrzegawczych, zabezpieczeń przejazdów kolejowych, brak poręczy na mostach lub zabezpieczenia wysokich nasypów, nienależyte zabezpieczenie robót na drogach i mostach, brak świateł w nocy podczas robót na drogach, rozrzucanie narzędzi na drodze, nieusuwanie na noc maszyn drogowych na pobocza drogi, zły stan objazdów drogowych w czasie robót lub nienależyte ich oznaczenie i t. p.

O dostrzeżonych przeszkodach i utrudnieniach ruchu powinien kontroler ruchu natychmiast zawiadomić właściwego dróżnika z zanotowaniem o tem w jego książeczce dróżniczej, a o poważniejszych wypadkach na piśmie właściwy Zarząd Drogowy.

W nagłych wypadkach, gdy służby drogowej niema na drodze (w nocy i w dnie świąteczne), powinien kontroler ruchu zawiadomić o dostrzeżonych przeszkodach właściwy posterunek Policji Państwowej lub urząd gminny.

§ 10.

Kontroler ruchu powinien posiadać książkę kontroli objazdów (załącznik Nr. 1).

Ilość odbytych objazdów z podaniem kilometrów obowiązany jest kontroler ruchu każdorazowo odnotować w książeczce kontroli objazdów.

Odbycie podróży służbowej (objazdu) udowadnia kontroler ruchu odpowiednią adnotacją w książce kontroli, umieszczoną przez miejscową władzę administracyjną (starostwo, zarząd drogowy, urząd gminny) w najdalszym punkcie danego objazdu, oraz w miejscowościach pośrednich, gdy objazd nie odbywa się drogą najkrótszą.

§ 11.

Kontroler ruchu jest obowiązany posiadać podczas objazdów blok do sporządzania doniesień o wykroczeniach przepisów porządkowych na drogach publicznych (załącznik Nr. 2), następnie blok do sporządzania doniesień o spostrzeżeniach, dotyczących stanu jezdni i urządzeń drogowych (załącznik Nr. 3), wreszcie blok doraźnych nakazów karnych (koloru białego).

§ 12.

Pobrane grzywny obowiązany jest kontroler ruchu w ciągu 48 godzin od chwili pobrania wpłacić do Kasy Skarbowej na budżet dochodowy Ministerstwa Robót Publicznych w dz. 2 roz. 4 § 14 (grzywny i odszkodowania), jeżeli chodzi o grzywny za wykroczenia, popełnione na drogach państwowych, a do właściwej kasy samorządowej na rachunek odnośnego związku komunalnego, jeśli chodzi o grzywny za wykroczenia, popełnione na drogach samorządowych. Otrzymane kwity, jako dowody wpłacenia mają być dołączone do sprawozdań miesięcznych (§ 13).

§ 13.

Z końcem każdego miesiąca kontroler ruchu składa Urzędowi Wojewódzkiemu (Dyrekcji Robót Publicznych) sprawozdanie ze swych czynności, według załączonego formularza (załącznik Nr. 4).

§ 14.

Kontrolerowi ruchu przysługuje w czasie pełnienia służby prawo do szczególnej ochrony prawnej, określone w obowiązujących ustawach karnych. Ma on również prawo żądać okazania pomocy przy wykonywaniu służby od organów policji państwowej i gminnych.

§ 15.

W razie służbowego zetknięcia się z funkcjonarjuszami policji państwowej, kontroler powinien zawsze działać w porozumieniu z nimi. W stosunku do funkcjonarjuszów tych nie przysługują mu jednak uprawnienia kontroli lub nadzoru. Gdyby w konkretnym wypadku zaszła potrzeba interwencji służbowej, a na miejscu jest równocześnie organ policyjny i kontroler ruchu, pierwszeństwo do wdrożenia dochodzenia przysługuje funkcjonarjuszowi policji państwowej.

Pozatem właściwym do załatwienia sprawy w zakresie objętym niniejszą instrukcją jest ten organ, który pierwszy wdrożył dochodzenie.

Uwaga: Załączniki nie zostały przedrukowane.

z 31 października Nr. 253. Rok 1930

Poz. 344. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 28 października 1930 roku o wartości jednego grama czystego złota.

IV.

Orzecznictwo.

Przedruki ze Zbioru wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego rocznik VI rok 1928.

Nr. 1536

Używanie tytułu „Dr. med. dent.", uzyskanego po wejściu w życie ustawy z 13 lipca 1920 poz. 494 Dz. Ust. na uniwersytecie zagranicznym, jest przed nostryfikacją tego tytułu w Państwie Polskiem niedopuszczalne.

(Wyrok z 19 października 1928, l. rej. 3454/26 i 3460/26).

Nr. 1537.

W postępowaniu wyborczem, przeprowadzonem wedle postanowień, dotyczących gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze b. zaboru austrjackiego:

1) uchybienia, objawiające się w przyjęciu przez komisję wyborczą sfałszowanych lub nieformalnych pełnomocnictw wyborczych i odebraniu głosów od osób, do głosowania nie uprawnionych, zamiast od właściwych wyborców, spowodować mogą tylko wówczas unieważnienie przeprowadzonych wyborów, jeśli wykazane zostanie, że uchybienia te mogły mieć wpływ na wynik wyborów.

2) ocena, czy agitacja w lokalu wyborczym mogła mieć wpływ na wynik wyborów, pozostawiona jest swobodnemu uznaniu władzy, która jednak decyzje w tym względzie wydawać powinna na zasadzie ustalenia istotnych w danym kierunku okoliczności faktycznych, oraz zgodnie z temi ustaleniami.

(Wyrok z 19 października 1928, l. rej. 4718/26).

Nr. 1544.

Rozstrzyganie o przerachowaniu należności na zajęte przez Państwo na cele odbudowy drzewo należy do sądów powszechnych.

(Wyrok z 25 października 1928 l. rej. 3074/26).

Nr. 1554.

W sprawach zapisu do izraelickich ksiąg metrykalnych na obszarze byłej Galicji nie można odmówić legitymacji do wnoszenia środków prawnych wdowie i ślubnym dzieciom odnośnie do zapisu, dotyczącego ślubnego pochodzenia przyrodniego rodzeństwa.

(Wyrok z 7 listopada 1928 l. rej. 247/26).

Nr. 1556.

Dostosowanie uposażenia pracowników komunalnych gminy m. Wadowice do uposażenia funkcjonarjuszów państwowych na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 30 grudnia 1924 poz. 1073 Dz. Ust. jest bez wpływu na obowiązek ubezpieczenia tych funkcjonarjuszów na wypadek choroby na zasadzie art. 3 ust. 4 ustawy z 19 maja 1920 poz. 272 Dz. Ust.

(Wyrok z 7 listopada 1928 l. rej. 4379/26).

Nr. 1558.

Art. 64 ustawy wodnej z 19 września 1922 poz. 936 Dz. Ust. nie daje osobom interesowanym subjektywnego prawa skutecznego domagania się od władzy wodnej cofnięcia zezwolenia prawno-wodnego.

(Wyrok z 9 listopada 1928 l. rej. 2561/26).

N. 1561.

Dodatek na mieszkanie dla emerytów pozostaje w zależności nie od pobierania przez nich dodatku ekonomicznego, lecz od obowiązku utrzymywania przez nich rodziny w rozumieniu art. 4 ustawy uposażeniowej z 9 października 1923 poz. 924 Dz. Ust.

(Wyrok z 13 listopada 1928 l. rej. 3828/26).

Nr. 1565.

Nieobecność na obszarze b. Litwy Środkowej od okresu wojny światowej do 1922 r. sama przez się nie wyklucza jeszcze możności nabycia obywatelstwa polskiego na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z 7 sierpnia 1922 poz. 565 Dz. Ust. w łączności z art. 1 p. 3 dekretu Nr. 56 Naczelnego Dowódcy Wojsk Litwy Środkowej z 7 stycznia 1921 (Dziennik Urzędowy Tymczasowej Komisji Rządzącej w Wilnie Nr. 4).

(Wyrok z 14 listopada 1928 l. rej 4894/26).

Nr. 1567.

1) O ważności wyborów do reprezentacji gminnej na terytorjum Górnośląskiej części Województwa Śląskiego, a zatem również o ważności wyborów naczelnika gminy, rozstrzyga w pierwszym rzędzie rada gminna, której uchwała może być według § 28 ustawy o właściwości z 1 sierpnia 1883 zaskarżona w drodze postępowania sporno-administracyjnego do Wydziału Powiatowego.

2) Przeciwko zatwierdzeniu wyboru naczelnika gminy przez Starostę na zasadzie § 84 ordyn. dla gmin wiejskich nie przysługuje żaden środek prawny.

(Wyrok z 15 listopada 1928 l raj. 2111/26).

Nr. 1568.

O ile z wydanem na zasadzie austrjackiej ustawy przemysłowej orzeczeniem, skazującem na grzywnę wzgl. areszt za nieprawne wykonywanie przemysłu rękodzielczego, łączy się zakaz wykonywania tego przemysłu, to zakaz ten, jako pozostający w integralnej łączności z orzeczeniem karnem, nie podlega rozpatrzeniu przez N. T. A.

(Wyrok z 15 listopada 1928 l. rej. 2311/26).

V.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

346.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Jeremicze w powiecie stołpeckim, województwie nowogródzkiem.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Jeremicze, w powiecie stołpeckim, województwie nowogródzkiem na „Turzec".

347.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Jastrzębie w powiecie bydgoskim, województwie poznańskiem.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Jastrzębie w powiecie bydgoskim, województwie poznańskiem, na „Żołędowo".

348.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Kostrza - Ryje w powiecie limanowskim, województwie krakowskiem.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Kostrza-Ryje w powiecie limanowskim, województwie krakowskiem na „Kostrza".

349.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Wierzchowiska w powiecie iłżeckim, województwie kieleckiem.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Wierzchowiska w powiecie iłżeckim, województwie kieleckiem na „Krępa Kościelna".

350

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy miasta Maków w powiecie makowskim, województwie krakowskiem.

Niniejszem zmieniam nazwę miasta Maków w powiecie makowskim, województwie krakowskiem na „Maków Podhalański".

351.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Cyców w powiecie chełmskim, województwie lubelskiem.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Cyców w powiecie chełmskim, województwie lubelskiem na „Wiszniewice".

352.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 października 1930 r. w sprawie zmiany nazwy miejscowości Duplewice w gminie Łysów, powiecie konstantynowskim, województwie lubelskiem.

Niniejszem zmieniam nazwę miejscowości Duplewice w gminie Łysów w powiecie konstantynowskim, województwie lubelskiem na „Dąbrowa".

VI.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

353.

Okólnik Nr. 186

z dnia 15 października 1930 r.

(Z. H. 3712/30) w sprawie skrzynki (apteczki) ratowniczej typu Warszawskiego Pogotowia Ratunkowego.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Nawiązując do okólnika swojego Nr. 111 z dnia 1 lipca r. b. L. Z. H. 2478/30 w sprawie autobusowych skrzynek (apteczek) ratowniczych Polskiego Czerwonego Krzyża, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) zawiadamia, że zatwierdziło również odpowiadającą celowi skrzynkę (apteczkę) ratowniczą typu Warszawskiego Pogotowia Ratunkowego według załączonego spisu zawartych w niej środków na wypadek katastrofy autobusowej.

Uprasza się o wydanie odpowiednich zarządzeń celem kontrolowania tych skrzynek przez lekarza powiatowego co do ich stanu pod względem czystości i kompletu tak co do jakości, jak i co do ilości wykazanych środków.

Załącznik do okólnika Nr. 186.

Zawartość autobusowej skrzynki ratowniczej typu „Warszawskiego Pogotowia Ratunkowego".

4 tabl. płyn Burowa koncentr., 25,0 jodyny, 25,0 kolodium, 30,0 sól trzeźwiąca (amoniak), 25,0 krople walerjanowe, 1 tub. waseliny bornej, 9 szt. opatrunków indywid. steryl., 10 szt. bandaży 4 c/m., 10 szt. bandaży 10 c/m., 2 rol. plastra lepkiego, 200,0 waty hygroskopijnej, 300,0 waty drzewnej (ligniny), 1 szt. temblak, 2 szt. szyny drewniane 60 c/m., 2 szt. szyny tekturowe 60 c/m., 1 szt. ręcznik, 1 szt. mydelniczka z mydłem, 1 szt. nożyce w futerale, 1 szt. kubek aluminiowy, 12 szt. agrafek małych, 2 szt. agrafek dużych, 1 szt. wąż gumowy do tamowania krwotoku, 1 szt. atlas ratowniczy.

354.

Okólnik Nr. 187

z dnia 16 października 1930 r,

(SF. 2366/3) w sprawie opłat drogowych od gruntów państwowych.

Do

Panów Wojewodów: w Warszawie, Kielcach, Lublinie, Białymstoku, Brześciu n/Bugiem, Nowogródku, Łucku, Wilnie, Łodzi, Poznaniu, Toruniu.

Okólnik z dnia 19 lutego 1927 r. Nr. 43 (SF. 842/27), uzupełniony okólnikiem z dnia 8 kwietnia 1927 r. Nr. 73/SF. 1953/27), zmieniam niniejszem przez nadanie jego punktowi 4, lit. a, następującego brzmienia:

„4) Obciążenie opłatami drogowemi poszczególnych płatników nie może przekraczać:

a) 75% przypadającego na płatnika zasadniczego państwowego podatku gruntowego względnie w b. zaborze pruskim 75% takiegoż państwowego dodatku do podatku gruntowego, a od gruntów państwowych, w b. zaborze rosyjskim — 75% idealnego zasadniczego podatku gruntowego, zaś w b. zaborze pruskim 75% idealnego zasadniczego dodatku państwowego do podatku gruntowego; na przekroczenie normy 75%-owej zezwalać mogą PP. Wojewodowie, z którymi w tym względzie współdziałają z głosem stanowczym wydziały wojewódzkie (izby wojewódzkie), do wysokości 100% w tych wypadkach, gdy potrzeby drogowe bezwzględnie tego wymagają, a obciążenie takie nie nadwyręży zdolności płatniczej rolników".

Powyższa zmiana wywołana została następującemi okolicznościami:

Jeśli chodzi o wymiar opłat drogowych od gruntów państwowych w b. zaborze rosyjskim, to według stanu dotychczasowego podstawę wymiaru stanowił samoistny podatek komunalny od tych gruntów w sumie, pobieranej na rzecz gminy i powiatowego związku komunalnego łącznie. Ponieważ jednakże przy wymiarze tegoż samoistnego podatku — analogicznie do dodatku komunalnego do państwowego podatku od gruntów prywatnych — nie jest brana pod uwagę podwyżka, wprowadzona rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 339), stwarzało to dla gruntów państwowych wyraźnie uprzywilejowanie w stosunku do gruntów prywatnych, dla których podstawą wymiaru opłat drogowych jest zasadniczy, obecnie obowiązujący państwowy podatek gruntowy, a więc łącznie ze wspomnianą podwyżką. To uprzywilejowanie nie miało uzasadnienia, chociażby ze względu na postanowienie ustępu 2 art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), w którym niedwuznacznie wyrażona jest wola ustawodawcy, aby grunty państwowe opodatkowane były na rzecz związków komunalnych w takim stopniu w jakim podatkowi na rzecz tych związków podlegają grunty prywatne.

Nadmieniam, że przez „idealny zasadniczy podatek gruntowy", stanowiący podstawę wymiaru opłat drogowych od gruntów państwowych, rozumieć należy taki państwowy podatek gruntowy bez progresji i degresji, jakiby przypadał od tych gruntów, gdyby one były gruntami prywatnemi.

Jeśli zaś chodzi o wymiar opłat drogowych w b. dzielnicy pruskiej, to zauważyć należy, że na terytorjum województw poznańskiego i pomorskiego znajduje się znaczna ilość domen państwowych i obszarów leśnych, które — wobec pominięcia gruntów państwowych w b. zaborze pruskim pod lit. a punktu 4 okólnika Nr. 43 — nie opłacały opłat drogowych, jakkolwiek korzystają one w dużej mierze z dróg powiatowych. Było to połączone zarówno z uszczerbkiem dla gospodarki finansowej powiatowych związków komunalnych, jak i z krzywdą dla reszty płatników omawianych opłat.

O wprowadzonej niniejszem zmianie zechce Pan Wojewoda powiadomić interesowane związki komunalne.

ad 10 i 11. Zarazem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia, iż wedle danych, otrzymanych z Ministerstwa Rolnictwa, na obszarze tamtejszego Województwa znajdują się drogi publiczne, nie zaliczone do żadnej kategorji dróg w rozumieniu ustawy drogowej i utrzymywane przez zarządy lasów państwowych. Zechce Pan Wojewoda przedstawić Ministerstwu Spraw Wewnętrznych szczegółowe

dane co do tychże dróg oraz ewentualnie wnioski co do uzgodnienia tego faktycznego stanu rzeczy z przepisami ustawy drogowej. Istnienie tego rodzaju dróg oraz okoliczność, że na ich utrzymanie łożą zarządy lasów państwowych, powinna być wzięta przez wydziały powiatowe pod uwagę przy wymiarze opłat drogowych od lasów państwowych, w szczególności—powinna wpłynąć na stosowną redukcję wysokości opłat drogowych.

355.

Okólnik Nr. 188

z dnia 14 października 1930 r.

(Insp. Z. 487/30) w sprawie instrukcji dla inspekcji wojewódzkiej w dziale zdrowia publicznego.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Dla wykonywania zadań w dziale zdrowia publicznego, związanych z bezpośrednim nadzorem nad organizacją i działalnością podległych Wojewodzie urzędów, nadzorowanych związków komunalnych i instytucyj społecznych, ustala się załączoną instrukcję, normującą pracę inspekcji wojewódzkiej w tym dziale, w ramach zasad organizacyjnych, ustalonych zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 lipca 1930 r. Nr. Ol. 384/4 okólnik Nr. 127.

Organa.

Organami inspekcji wojewódzkiej w dziale zdrowia publicznego są: naczelnik wydziału zdrowia, inspektor lekarski i inspektor farmaceutyczny.

Obowiązki naczelnika wydziału zdrowia i inspektora lekarskiego.

I. Naczelnik wydziału zdrowia i inspektor lekarski:

1. kontroluje, czy lekarze powiatowi w zakresie przysługujących im uprawnień wykonywują obowiązki co do prowadzenia i ewidencji nadzoru:

a) nad personelem lekarskim i pomocniczym (lekarze, dentyści, felczerzy, położne, technicy dentystyczni, pielęgniarze i pielęgniarki, kontrolerzy sanitarni i żywnościowi, masażyści in.),

b) nad walką z chorobami społecznemi (gruźlica, jaglica, nierząd i choroby weneryczne, alkoholizm i in.),

c) nad walką z ostremi chorobami zakaźnemi (izolacja, szczepienia ochronne przeciwko ospie, durowi brzusznemu, czerwonce, płonicy, błonicy i in.),

d) nad akcją zapobiegania chorobom zawodowym i ich zwalczania (fabryki i wszelkie zakłady przemysłowe),

e) nad wszelkiemi instytucjami leczniczemi i zapobiegawczemi (przychodnie, poradnie, ośrodki zdrowia, szpitale, sanatorja, lecznice, zakłady położnicze, kosmetyczne i t. p.),

f) nad lecznictwem w Kasach Chorych (jako zastępca delegata do O. U. U),

g) nad aptekami, drogerjami, hurtowniami i wytwórniami trucizn, środków odurzających, eteru, preparatów galenowych i organoterapeutycznych, surowic i szczepionek, środków opatrunkowych i wód mineralnych,

h) nad higjeną w szkołach, więzieniach, na kolejach,

i) nad zdrojowiskami, letniskami i kąpieliskami (pływalnie, łaźnie, mykwy),

j) nad zakładami i kolumnami dezynfekcyjnemi,

k) nad cmentarzami i domami przedpogrzebowemi,

l) nad zaopatrywaniem ludności w wodę (studnie, wodociągi),

m) nad usuwaniem nieczystości (kanalizacja, tabory asenizacyjne, ustępy, śmietniki),

n) nad czystością powietrza i gleby (stan sanitarny na rynkach, placach i ulicach),

o) nad stanem sanitarnym we wszelkich urzędach i instytucjach użyteczności publicznej,

p) nad stanem sanitarnym w hotelach, restauracjach, jadłodajniach, fryzjerniach, piekarniach, masarniach, jatkach, sklepach rzeźniczych, sklepach spożywczych i t. p.,

q) nad dzieckiem i macierzyństwem pod względem sanitarnym,

r) nad umysłowo chorymi i niedorozwiniętymi,

s) nad zwalczaniem partactwa leczniczego,

t) nad propagandą kultury higjenicznej i t. p.

2. Naczelnik wydziału zdrowia nadzoruje w zakresie uprawnień, zastrzeżonych dla wojewódzkiej władzy administracji ogólnej w dziale zdrowia publicznego:

a) lekarzy sejmikowych, okręgowych, rejonowych, gminnych,

b) szkoły fachowe z zakresu sanitarnego,

c) szpitale państwowe i samorządowe,

d) komunalne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku,

e) zakłady badawcze i rozpoznawcze,

f) lecznictwo w Kasach Chorych (jako delegat do O. U. U.) i t. p.

Obowiązki inspektora farmaceutycznego.

II. Inspektor farmaceutyczny nadzoruje i kontroluje cały obrót środków leczniczych i trucizn, a w szczególności:

a) dokonywa rewizji aptek drogeryj, detalicznych handli trucizn. hurtowni środków leczniczych i odurzających, wytwórni preparatów bakteryjnych (z wyjątkiem weterynaryjnych), preparatów organoterapeutycznych oraz fabryk wód mineralnych;

b) załatwia sprawy koncesyj aptekarskich i koncesyj na hurtowy handel eterem (a na terenie województw centralnych i wschodnich — koncesyj na drogerje);

c) nadzoruje nad personelem fachowym, zatrudnionym w aptekach, oraz nad sprawowaniem zarządu przez fachowych kierowników wytwórni preparatów bakteryjnych i organoterapeutycznych oraz hurtowni środków odurzających i hurtowni, uprawnionych do handlu eterem;

d) prowadzi szczegółową ewidencję (według powiatów) aptek i zatrudnionego w nich personelu fachowego (wzory: A, B), drogeryj, detalicznych handli trucizn, hurtowni środków leczniczych z osobnem uwzględnieniem hurtowni środków odurzających i eteru etylowego, wytwórni chemiczno-farmaceutycznych, wytwórni preparatów bakteryjnych i organoterapeutycznych, środków odurzających i opatrunkowych, eteru etylowego oraz fabryk leczniczych wód mineralnych dla każdego rodzaju przedsiębiorstwa oddzielnie (wzór C);

e) prowadzi w porządku alfabetycznym ewidencję wytwarzanych na obszarze województwa specyfików farmaceutycznych, w tej liczbie również wyrabianych przez apteki specyfików domowych (wzór D);

f) prowadzi ewidencję plantacji roślin lekarskich oraz zbieranych przez ludność takichże roślin dziko rosnących;

g) współdziała z innemi władzami w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem w dziedzinach, związanych ze sprawami farmaceutycznemi, przepisów celnych, akcyzowych, monopolowych, o wagach i miarach, o ochronie roślin, o weterynaryjnych surowicach i szczepionkach i t. p.

Podczas dokonywania rewizji wyżej wymienionych instytucyj, inspektor farmaceutyczny winien wypełniać formularze sprawozdań wzoru Nr. 5.

Sprawozdania winny być przechowywane w teczkach, założonych dla każdego powiatu, a odpisy przesyłane co kwartał do Departamentu Służby Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Co do obowiązków naczelnika wydziału zdrowia, inspektora lekarskiego i inspektora farmaceutycznego w dziedzinie techniki nadzoru, planu inspekcyj, sprawozdań ustnych, konferencyj sprawozdawczych, metody pracy na terenie i t. p., obowiązuje analogicznie instrukcja, załączona do okólnika Nr. 127 z dn. 16 lipca 1930 r. Nr. Ol. 384/4.

W celu wykonywania § 14 omawianej instrukcji załącza się wzory (Nr. 1, 2, 3, 4, 5) dla materjałów sprawozdawczych w dziale zdrowia publicznego, które Wojewoda przedkłada Ministerstwu w ustalonych terminach.

Załączniki do okólnika Nr. 188 z dnia 14.X.1930 r.

Urząd Wojewódzki..............................

Wzór Nr. 1.

Wydział Zdrowia Publicznego.

Inspekcja wojewódzka w dziale zdrowia publicznego.

NOTATKI NADZORCZE

za czas od..do..

Podstawa: (Nr. aktu wzgl. źródło inform.)	W sprawie:	Treść spostrzeżenia:	Wniosek:	Uwagi: nacz. wydz., insp. lek.

Wzór Nr. 2.

Urząd Wojewódzki ....

Wydział Zdrowia Publicznego

Inspekcja wojewódzka w dziale zdrowia publicznego.

LEKARZ POWIATOWY.

STAROSTWO..

1. Nazwisko i imię.. st. sł.....................
w państwowej służbie cywilnej jest od .... w danem Starostwie od.. poprzednio był w.............................

2. Kwalifikacje fachowe (P. S. H.)..
sprawność w urzędowaniu..
wykonywanie obowiązków służbowych: a) dodatnie, b) ujemne..
znajomość terenu ....
częstość wyjazdów (mies.)...................................... lokomocja (ułatwiona, utrudniona)
inicjatywa w sprawach zdrowotnych, społecznych i politycznych..
....
stosunki z władzami ....
stosunki z ludnością ....
wybitniejsze cechy charakteru, strona moralna i intelektualna ....
....
szczególne zamiłowania względnie wysiłki..
charakterystyka ogólna działalności i przydatności..

3. Biuro: liczba ubikacyj.., urządzenie ....
pomoc kancelaryjna ....
godziny przyjęć stron.., przeciętny dzienny wpływ akt..
sprawność w załatwianiu.., charakterystyka rozstrzygnięć i zarządzeń pod względem celowości i legalności..

4. Uboczne zajęcia (zezwolenie Ministerstwa, Wojewody) ....
czy nie wpływają ujemnie na urzędowanie..

Data insp.	Spostrzeżenia z inspekcji:	Charakterystyka ogólna:	Wnioski i zarządz.

Urząd Wojewódzki..............................

Wydział Zdrowia Publicznego

Wzór Nr. 3.

Inspekcja wojewódzka w dziale zdrowia publicznego

1. Ogólna charakterystyka organizacji sanitarnej..

2. Stosunek Starosty do spraw sanitarnych..

3. Dokonane ulepszenia pod względem uzdrowotnienia powiatu..

4. Najważniejsze niedomagania i braki sanitarne, wymagające usunięcia..

Data insp.	Spostrzeżenia:	Wnioski i zarządzenia:	Wykonanie zarządzeń

Urząd Wojewódzki..............................

Wydział Zdrowia Publicznego

Wzór Nr. 4.

Sprawy zdrowotne na terenie samorządu.

Starostwo ....

1. Organizacja samorządowego działu zdrowia publicznego..

2. Zainteresowanie samorządu sprawami sanitarnemi..

3. Wysokość budżetu samorządowego na cele zdrowotne w stosunku do ogólnego budżetu (procentowo): a) wydziału powiatowego.............................. b) gmin wiejskich.............................. c) gmin miejskich..............................

4. Charakter współpracy czynników samorządowych z lekarzami powiatowymi..

5. Stan liczebny sił lekarskich i pomocniczych samorządu..

Data insp.	Spostrzeżenia	Wnioski	Uwagi: nacz. wydz., insp. lekarskiego

Urząd Wojewódzki..

Wydział Zdrowia Publicznego

Wzór Nr. 5.

Sprawozdanie inspektora farmaceutycznego.

I. APTEKI.

Zrewidowano aptek........................

Wynik rewizji.

Nazwa miejscowości i nazwisko właściciela	Pod względem czystości i porządku	Pod względem prowadzenia ksiąg	Pod względem pobierania opłaty za leki	Pod względem dobroci i tożsamości artykułów leczn.	Inne uchybienia i uwagi	Jakie poczyniono zarządzenia z powodu stwierdzenia niedokładności

Ogólna w Województwie liczba aptek publicznych............................ zakładowych..............................

Kas Chorych............................domowych lekarzy............................z nich zrewidowano............................

II.

Hurtowe i detaliczne handle materjałów aptecznych i trucizn

Hurtownie środków odurzających. Hurtownie eteru etylowego.

Zrewidowano hurtowych handli środków leczniczych (i trucizn)..

detalicznych drogeryj (i handli trucizn)...

Wynik rewizji.

Rodzaj handlu, nazwa miejsc. firma (imię i nazwisko właściciela).	Pod względem czystości i porządku	Pod względem prowadzenia ksiąg	Pod względem dobroci towarów	Przechowywanie lub przyrządzanie niedozwolonych artykułów	Pod względem przechowywania trucizn i środków odurzających. Uwagi.	Jakie poczyniono zarządzenia z powodu stwierdzenia niedokładności

Ogólna w Województwie liczba hurtowych handli środków leczniczych i trucizn ....

Z nich zrewidowano od dn. 1 stycznia 193..... hurtowych handli środków leczniczych i trucizn ....

Detalicznych drogeryj i handli trucizn..

III.

Wytwórnie środków leczniczych i dezynfekcyjnych, a w tem preparatów galenowych, chemiczno-farmaceutycznych, organoterapeutycznych, surowic, szczepionek i środków odurzających i opatrunkowych.

Zrewidowano wytwórni..........

WYNIK REWIZJI.

Rodzaj wytwórni, nazwa miejscowości. Firma (imię i nazwisko właściciela)	Pod względem czystości lokalu, maszyn i przyrządów	Pod względem dobroci mater., używanych do fabr. przygotowanych prep.	Inne uchybienia. Uwagi	Jakie poczyniono zarz. z powodu stwierdzonych niedokł.

Ogólna w Województwie liczba wytwórni środków leczniczych..........
dezynfekcyjnych ...., opatrunkowych ....

Z nich zrewidowano od 1 stycznia 193..... wytwórni środków leczniczych ....
dezynfekcyjnych.........., opatrunkowych ....

IV. Fabryki wód mineralnych.

Zrewidowano fabryk wód mineralnych..........

WYNIK REWIZJI.

Nazwa miejscowości. Firma (imię i nazwisko właściciela)	Pod względem czystości lokalu, maszyn i przyrządów	Pod względem dobroci materjałów, używanych do fabrykacji i dokł. przygotowania wód	Inne uchybienia. Uwagi	Jakie poczyniono zarządzenia z powodu stwierdzonych niedokładności

Ogólna liczba fabryk wód mineralnych w województwie ....
Z nich zrewidowano od 1 stycznia ....

V. REGESTRACJA.

Otwarto:

a) Nowych aptek ....

b) Nowych hurtowych handli środków leczniczych i trucizn ....

c) Nowych wytwórni środków leczniczych ....

„ „ „ dezynfekcyjnych ....

„ „ „ opatrunkowych ....

d) Nowych fabryk wód mineralnych ....

Wydano koncesyj na otwarcie nowych aptek ....

Zmiana własności apteki ....

....

....

Wstrzymanie czynności w zakładach, objętych sprawozdaniem, lub ich zamknięcie ....

....

....

....

VI.

Ujawnione w okresie sprawozdawczym przypadki nielegalnego wyrobu, przywozu, przechowywania i użycia środków odurzających.

VII.

Przemysłowe plantacje roślin lekarskich i zbierane surowce z roślin dziko rosnących.

(podać nazwy roślin i, o ile możliwe, rozmiary zbiorów).

VIII. Uwagi i wnioski.

356.

Okólnik Nr. 189

z 20 października 1930 r.

(SS. 330/4) w sprawie składu komisji rady wojewódzkiej.

Do

P. P. Wojewodów w Białymstoku, Kielcach, Lublinie, Łodzi, Warszawie, Brześciu n/B., Łucku, Nowogródku i Wilnie.

Wobec zapytań P. P. Wojewodów w sprawach:

1) składu komisji rady wojewódzkiej, oraz tego

2) czy wojewódzkie komisje opieki społecznej powołane do życia rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6.III.1928 r. o opiekunach społecznych i komisjach opieki społecznej (Dz. U. R. P., Nr. 29, poz. 267), jak również wojewódzkie komisje rolne powołane do życia okólnikiem M. S. Wewn. Nr. 150 z 1928 r. (Dz. Urz. Nr. 5, poz. 9) można uznać za komisje rady wojewódzkiej. — Min. Spraw Wewnętrznych wyjaśnia:

Do p. 1) Sprawa składu komisji rady wojewódzkiej wyjaśniona została w okólniku M. S. Wewn. Nr. 242 z 5.XI 1929 r. Obecnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie znajduje podstaw prawnych do zmiany zajętego w tym okólniku stanowiska. O ile chodzi natomiast o skład wojew. kom. rolnych to wobec okólnika Min. Spr. Wewn. Nr. 242 — okólnik Min. Spr. Wewn. Nr. 150 z 1928 r. jako wcześniejszy utracił moc obowiązującą w sprawach dotyczących składu wojewódzkich komisyj rolnych, a wobec czego skład tych komisyj winien być zgodny z wyjaśnieniem okólnika M. S. Wewn. Nr. 242 z 1929 r. Ewentualnie niezgodny z powyższem wyjaśnieniem skład wojewódzkich komisyj rady wojewódzkiej winien być w czasie najbliższym zmodyfikowany stosownie do tych wyjaśnień.

Do p. 2) Wojewódzkie komisje opieki społecznej nie są komisjami rad wojewódzkich, wynika to wyraźnie z art. 16 cytowanego we wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6.III 1928 r., według którego wojewódzkie komisje opieki społecznej są komisjami zorganizowanemi bezpośrednio przy wojewódzkich władzach administracji ogólnej.

Nic jednak nie stoi na przeszkodzie ku temu, aby w ramach obowiązujących przepisów zharmonizować działalność tych komisyj z działalnością rad wojewódzkich.

Co się zaś tyczy wojewódzkich komisyj rolnych, to wobec wyjaśnień p. 11 okólnika Min. Spr. Wewn. Nr. 150 są one komisjami rady wojewódzkiej.

357.

Okólnik Nr. 190

z dnia 24 października 1930 r.

(OP. 16573/1) o zmianie wzoru umowy z pracownikami kontraktowymi.

Do

P. P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy, P. Komendanta Głównego Policji Państwowej, P. Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, P. Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza. P. Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach i PP. Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Po wejściu w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 323), którego przepisy odnoszą się także do pracowników umysłowych, zatrudnionych na podstawie umowy w urzędach i instytucjach państwowych (z wyjątkiem wymienionych w art. 4 p. 3) i którego art. 1 uznaje za nieważne wszelkie postanowienia umów indywidualnych mniej korzystne dla pracowników umysłowych, stracił w znacznej mierze wzór umów z państwowymi pracownikami kontraktowymi, ustalony okólnikami Prezydjum Rady Ministrów z dnia 3 września 1924 r. L. 10769 i z dnia 31 stycznia 1925 r. L. 1691 (ogłoszonemi w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Nr. 2 z roku 1924 poz. 125 i w Nr. 1 z roku 1925 poz. 20)

Wobec tego Prezes Rady Ministrów ustalił i podał do wiadomości wszystkich Ministerstw okólnikiem Nr. 33/8936-30 z dnia 16 października 1930 r. odrębny wzór umów dla tych pracowników kontraktowych, którzy podpadają pod pojęcie pracowników umysłowych w rozumieniu powołanego wyżej rozporządzenia, odrębny zaś — dla pracowników kontraktowych, pełniących czynności funkcjonarjuszów niższych.

Wzory te załącza się przy niniejszem.

Co do sposobu użycia tych wzorów cytowany okólnik z 16 października 1930 r. zawiera następujące uwagi i wskazówki:

Odmienne postanowienia dla pracowników w urzędach i odmienne dla pracowników w zakładach.

Z uwagi na obowiązujące ustawodawstwo zachodzi konieczność wprowadzenia pewnych odmiennych postanowień w umowach, zawieranych z pracownikami władz i urzędów, odmiennych zaś w umowach z pracownikami zakładów, przedsiębiorstw i instytucyj państwowych. Zmiany te ujęte są w nawiasach (...........) w p. 2, 6 i 7 wzoru B, oraz w p. 4 i 5 wzoru A i B.

Wzory A i B.

Wzór A przeznaczony jest dla pracowników umysłowych, wzór B dla pracowników, mających pełnić obowiązki niższych funkcjonarjuszów państwowych, o ile nie podpadają pod pojęcie pracowników umysłowych.

Właściwa władza naczelna rozstrzyga o zastosowaniu wzorów, przyczem może wprowadzić niezbędne w nich zmiany.

Umowy zawierane według wzoru A oceniać należy w razie wątpliwości według przepisów powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r.

Umowy zawierane według wzoru B przez przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje państwowe, oceniać należy w razie wątpliwości według przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 324).

Zawieranie umów przez zakłady posiadające osobowość prawną.

W nagłówku umów zawieranych przez zakłady, instytucje, przedsiębiorstwa, posiadające osobowość prawną skreślić należy ujęte w nawias wyrazy „Skarbem Państwa".

Rozpoczęcie stosunku pracy.

W p. 1 wszystkich umów należy w wypadkach, w których pracodawcy zależy na terminowem rozpoczęciu stosunku pracy — na końcu zdania pierwszego w miejsce kropki dać przecinek i dodać zdanie: „przyczem objęcie służby nastąpić winno najpóźniej dnia..................19.....r."

Wynagrodzenie za pracę.

W p. 2 obydwóch wzorów wypłata wynagrodzenia może być nadal ustalana „zgóry", albo „zdołu", jeżeli jednak w umowach zawieranych według wzoru A wypłata została ustalona „zgóry", dniem płatności winien być pierwszy dzień każdego miesiąca kalendarzowego, z uwzględnieniem postanowień ust. 2 art. 12 ustawy o uposażeniu, jeżeli zaś wypłatę oznaczono „zdołu", dniem płatności w myśl art. 15 powołanego rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych winien być ostatni dzień każdego miesiąca kalendarzowego. Jeżeli objęcie służby nastąpiło w ciągu miesiąca kalendarzowego, wypłaca się wynagrodzenie po raz pierwszy, licząc 1/30 wynagrodzenia miesięcznego za każdy dzień służby w pierwszym miesiącu. Wynagrodzenie określone w p. 2 jako równe uposażeniu funkcjonarjuszów danej grupy, obejmuje oprócz uposażenia, ustalonego w tabeli zawartej, w art. 3 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), także dodatek regulacyjny, 10% dodatek, przyznany fukcjonarjuszom państwowym w art. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 725), dodatki miesięczne, przyznawane na zasadzie ust. 1 art. 5 ustawy skarbowej z dnia 22 czerwca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622), ust. 1 art. 4 ustawy skarbowej z dnia 25 marca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 183) względnie na zasadzie ustaw późniejszych, oraz ewentualnie dodatki: ekonomiczny, stołeczny, względnie kresowy. Inne dodatki (z wyjątkiem mieszkaniowego) mogą pracownikowi przysługiwać, jeżeli są w p. 2 umowy wyraźnie wymienione. Zasadnicza zmiana w stosunku do wzoru obowiązującego poprzednio polega na umożliwieniu przyznania wyższego szczebla w danej grupie, a nietylko szczebla a.

Jeżeli wynagrodzenie nie ma być określone według pewnej grupy uposażenia funkcjonarjuszów państwowych, lecz ustalone ryczałtowo, natenczas ustęp 1 punktu 2 otrzyma brzmienie następujące:

„Pan.................................... otrzymywać będzie wynagrodzenie w wysokości......................(słowami...) złotych miesięcznie".

W tym wypadku wynagrodzenie nie ulega zmianie, w razie przyznania funkcjonarjuszom państwowym jakichkolwiek dodatków, lecz może być zmienione w drodze odpowiedniej zmiany umowy. W tym też wypadku należy w ustępie 3 p. 2 ustalić zwrot kosztów podróży i diety zasadniczo według grupy uposażenia, odpowiadającej danemu stanowisku służbowemu.

Mieszkanie służbowe.

Jeżeli pracownik kontraktowy ma otrzymać mieszkanie służbowe w rozumieniu art. 1 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 540) należy w p. 2 wzoru A wstawić jako ustęp trzeci postanowienie:

„Na czas trwania umowy obowiązan..... Pan.................................... będzie zająć mieszkanie służbowe w domu.................................. złożone z..........pokojów i..................................., które opróżni w razie rozwiązania niniejszej umowy, z dniem jej rozwiązania z wyjątkiem przewidzianym w ust. 1 art. 38 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U R. P. Nr. 35, poz. 323). Powyższe mieszkanie otrzyma Pan .... bezpłatnie".

We wzorze B nie należy umieszczać wyrazów: „z wyjątkiem przewidzianym w ust. 1 art. 38 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 323)".

Miejsce służby.

Miejscowość, w której pracownik kontraktowy ma pełnić służbę, jest w umowie ściśle określona i należy do jej części istotnych. Przeniesienie pracownika do innej miejscowości może więc nastąpić tylko za jego zgodą. Zgoda pracownika na przeniesienie w wypadku konkretnym winna być wyrażona na piśmie.

Umundurowanie.

Jeżeli pracownik ma otrzymywać umundurowanie należy w p. 2 po ustępie pierwszym dodać postanowienie:

„Ponadto będzie Pan.................................... otrzymywał umundurowanie na tych samych za-

sadach, na jakich przysługuje ono ....“ (tu wymienić należy funkcjonarjuszów tego rodzaju służby, do którego ma być użyty pracownik kontraktowy, a w braku odpowiednich przepisów należy w tym ustępie wymienić szczegółowo części umundurowania i warunki jego używania).

W punkcie 2 umów, zawieranych według wzoru B umieszcza się w razie potrzeby postanowienie:

Pełnienie służby w święta.

„Za pełnienie służby w niedziele lub święta Pan..otrzymywać będzie wynagrodzenie według norm i na warunkach, określonych dla niższych funkcjonarjuszów państwowych“.

Niemożność pełnienia służby.

W wypadkach, o których mowa w ustępie 1 punktu 3, jeżeli wynagrodzenie jest wypłacane „zgóry“ nie należy żądać zwrotu części wynagrodzenia, wypłaconego za ostatni miesiąc.

Kary.

Przyznanie uprawnienia do nakładania kar, przewidzianych w p. 6 należy do właściwej władzy naczelnej.

Rozwiązanie stosunku pracy.

Jeżeli umowę z pracownikiem zawiera inna władza, niż władza naczelna, byłoby wskazanem niezwłoczne rozwiązanie umowy z pracownikami umysłowymi zastrzec decyzji władzy bezpośrednio podległej władzy naczelnej, względnie władzy, powołanej do wykonywania nadzoru nad zakładem, instytucją, lub przedsiębiorstwem, przyczem zaznacza się, że przyczyny niezwłocznego rozwiązania umowy są w rozporządzeniach Prezydenta Rzeczypospolitej wymienione przykładowo, a nie wyczerpująco.

Właściwość sądów.

W p. 9 umów, zawieranych przez władze, urzędy i szkoły państwowe wymienić należy, jako siedzibę sądów przedmiotowo właściwych miejscowość, odpowiadającą siedzibie oddziału Prokuratorji Generalnej R. P.

Orzecznictwo sądów pracy.

Umowy zawierane przez przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje państwowe podlegają orzecznictwu sądów pracy, według zasad, zawartych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o sądach pracy (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 350), przyczem zaznacza się, że na terenie województwa poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego wynikające z umowy spory o eksmisję wytaczać należy przez sądy przedmiotowe właściwe według zasad ogólnych.

Umowy z kobietami, zatrudnionemi w zakładach

Do kobiet, zatrudnionych w zakładach, przedsiębiorstwach i instytucjach stosować należy przepisy art. 16 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 636).

Działy zarządu państwowego, w których nie obowiązuje ustawa o państw. sł. cyw.

W tych działach administracji pństwowej, których funkcjonarjusze podlegaja postanowieniom nie ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej, lecz postanowieniom innych ustaw, można w p. 4, 5 oraz w p. 7 ust. 1 d) powoływać odpowiednie postanowienia innych przepisów prawnych.

Umowy na czas zgóry określony.

Jeżeli umowa ma być zawarta na czas określony, wprowadzić należy we wzorach zmiany następujące:

W p. 1 po wyrazach „od dnia..........................
19.......... roku“ dodać; „do dnia..........................
19.......... roku“ i skreślić zdanie drugie.

W ust. 1 p. 3 zamiast wyrazów „wskutek wypowiedzenia, dokonanego przed zajściem powyższych wypadków“ wstawić wyrazy: „wskutek upływu czasu, na który ją zawarto“.

W ust. 1 p. 6 skreślić należy zdanie a) i b), a na ich miejsce wstawić zdanie następujące:

„a) wskutek upływu czasu, na który umowę zawarto“. W tym samym punkcie skreślić należy ust. 3 (przedostatni).

Umowy na okres wykonania pewnej roboty.

Jeżeli umowa ma być zawarta na okres wykonania określonej roboty wprowadzić należy we wzorach zmiany analogiczne, jak w umowach na czas określony.

Zmiana dotychczasowych umów.

Dotychczasowe umowy zastąpić należy nowemi według załączonych wzorów.

Jeżeli wynagrodzenie było określone ryczałtowo, należy je ustalić w ogólnej sumie, przy uwzględnieniu otrzymywanych dotychczas dodatków.

Poprzednie okólniki, wydane w sprawie umów z państwowymi pracownikami kontraktowymi uchyla się.

Wzór A.

UMOWA

zawarta między [1]) ....
.... (Skarbem Państwa),
a Pan ....
w sprawie stosunku służbowego.

1. Pan .... przyjmuje na siebie od dnia..........................19..........roku obowiązki ....
w [2])..w charakterze

[1]) Wpisać nazwę władzy, lub urzędu (instytucji, zakładu, przedsiębiorstwa) zawierającego umowę.

[2]) Wpisać nazwę władzy lub urzędu (instytucji, zakładu, przedsiębiorstwa), w którem pracownik ma pełnić służbę (z oznaczeniem miejscowości).

pracownika kontraktowego. W okresie pierwszych trzech miesięcy, licząc od dnia objęcia służby, uważa się umowę niniejszą za zawartą na okres próbny, po upływie trzech miesięcy za zawartą na czas nieokreślony.

2. Pan .... otrzymywać będzie wynagrodzenie równe uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych.............. grupy uposażenia szczebla............... bez dodatku na mieszkanie.

Wynagrodzenie wypłacane będzie przez cały czas trwania umowy miesięcznie.................. w dniu...................... każdego miesiąca kalendarzowego.

W razie podróży służbowych, delegacji, względnie przeniesienia, będą Pan................ .... przysługiwać należności, według norm, obowiązujących dla funkcjonarjuszów państwowych .... grupy uposażenia.

3. W razie niemożności pełnienia przez Pan .... obowiązków wskutek choroby, lub nieszczęśliwego wypadku, jeżeli one nie zostały wywołane rozmyślnie, wskutek powołania do pełnienia obowiązków sędziego przysięgłego, ławnika sądu pracy, lub innych obowiązków obywatelskich, nałożonych przepisami prawa publicznego, albo też wskutek wykluczenia od zajęć przez władzę sanitarną, dla zapobieżenia rozwleczeniu choroby zaraźliwej, Pan.................................... zachowuje przez okres 3-ch miesięcy prawo do wynagrodzenia, zmniejszonego o kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczenia prawno-publicznego w razie choroby lub nieszczęśliwego wypadku, względnie ze Skarbu Państwa w razie powołania do pełnienia wyżej wymienionych obowiązków, albo też wykluczenia od zajęć przez władzę sanitarne.

W razie powołania do ćwiczeń wojskowych rezerwy będzie Pan .... otrzymywał wynagrodzenie, określone w p. 2 niniejszej umowy bez potrąceń. We wszystkich wymienionych wyżej wypadkach niemożności pełnienia obowiązków służbowych prawo do wynagrodzenia gaśnie przed upływem trzech miesięcy, jeżeli w ciągu tych trzech miesięcy umowa niniejsza ulegnie rozwiązaniu wskutek wypowiedzenia dokonanego przed zajściem powyższych wypadków.

W razie powołania do czynnej służby wojskowej na pięć miesięcy w myśl art. 60 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym, w brzmieniu ogłoszonem obwieszczeniem Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 458) oraz w razie powołania do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, przestanie Pan .... otrzymywać wynikające z niniejszej umowy wynagrodzenie z końcem miesiąca, w którym nastąpiło powołanie.

4. Pan .... będzie służyło prawo do urlopu dla wypoczynku w wymiarze i na zasadach, określonych w art. 36 i 37 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164).

(Punkt 4 w umowach zawieranych przez przedsiębiorstwa, zakłady, instytucje ma następujące brzmienie:

Pan .... będzie służyło prawo do urlopu dla wypoczynku w wymiarze i na zasadach, określonych ustawą z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 334), jako pracownikowi umysłowemu).

5. Pan .... przyjmuje na siebie obowiązki, określone w art. 21—27, art. 28 ust. 1 i 2, art. 29, art. 31, oraz art. 32 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), a ponadto zobowiązuje się stosować się ściśle do instrukcyj i zarządzeń, normujących porządek pełnienia służby wewnętrznej i zewnętrznej.

(Ustęp 1 punktu 5 w umowach, zawieranych przez przedsiębiorstwa, zakłady, instytucje ma następujące brzmienie:

Pan .... przyjmuje na siebie obowiązki określone w art. 21—26, art. 28 ust. 1 i 2, art. 29, art. 31 oraz art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), a ponadto zobowiązuje się stosować się ściśle do instrukcyj i zarządzeń normujących porządek pełnienia służby wewnętrznej i zewnętrznej).

6. W razie uchybienia warunkom umowy, a w szczególności obowiązkom służbowym mogą być na Pan .... nałożone kary pieniężne do wysokości 10% wynagrodzenia, niezależnie od możności zastosowania innych rygorów. Kary pieniężne potrącane będą przy wypłacie wynagrodzenia, z zastrzeżeniem, że potrącenie nie może przekraczać 10% wynagrodzenia, przypadającego do wypłaty po dokonaniu innych, ustawowo dozwolonych potrąceń.

7. Rozwiązanie stosunku służbowego następuje:

a) w okresie próbnym, t. j. w pierwszych 3 miesiącach służby, po uprzedniem dwutygodniowem wypowiedzeniu, które powinno nastąpić na piśmie i być doręczone najpóźniej pierwszego lub szesnastego dnia miesiąca kalendarzowego;

b) po zakończeniu okresu próbnego, po upływie trzech miesięcy od wypowiedzenia umowy przez.............................. lub Pan.................. Trzymiesięczny okres wypowiedzenia winien pokrywać się z miesiącami kalendarzowemi, wypowiedzenie zaś winno nastąpić na piśmie i być doręczone najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego okres wypowiedzenia;

c) w razie wcielenia Pan .... jako poborowego do służby czynnej w wojsku

stałem z dniem wcielenia, z wyjątkiem powołania do służby czynnej na 5 miesięcy, po upływie roku nieprzerwanej służby;

d) w razie zamianowania Pan.................................. funkcjonarjuszem państwowym, albo też dopuszczenia da państwowej służby przygotowawczej w charakterze praktykanta, po myśli art. 12 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) z chwilą doręczenia pisma nominacyjnego, względnie zaświadczenia o przyjęciu do służby przygotowawczej.

Po upływie trzech miesięcy niepełnienia obowiązków z powodu choroby, lub nieszczęśliwego wypadku, może [1]) .... uznać umowę za rozwiązaną. Poza tem nastąpić może rozwiązanie umowy niniejszej w innych wypadkach i na zasadach przewidzianych w art. 25, 28, 29, 31—33, 36—42 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 323).

Wypowiedzenie umowy przez [1]) .... nie może nastąpić podczas urlopu, choroby albo wykluczenia Pan .... od zajęć przez władzę sanitarną, o ile choroba, lub wykluczenie od zajęć nie trwa dłużej niż trzy miesiące, podczas odbywania ćwiczeń wojskowych, lub pełnienia obowiązków obywatelskich, nałożonych przepisami prawa publicznego, podczas odbywania czynnej pięciomiesięcznej służby wojskowej, o ile stosunek służbowy w chwili powołania trwał nieprzerwanie co najmniej rok.

W razie powołania do służby wojskowej na skutek mobilizacji, lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej umowa z tego powodu nie może być rozwiązana.

8. W razie rozwiązania stosunku służbowego obowiązan.......... Pan.................................. będzie zwrócić otrzymane zaliczki i uregulować zaciągnięte względem .... zobowiązania pieniężne i służbowe.

9. Dla wszelkich sporów, wynikłych ewentualnie z niniejszej umowy, będą w pierwszej instancji wyłącznie kompetentne sądy przedmiotowo właściwe, mające siedzibę w ....

Podpis przedstawiciela władzy:

Podpis pracownika kontraktowego:

Wzór B.

UMOWA

zawarta między [2]) ....
(Skarbem Państwa) a Pan..................................
w sprawie stosunku służbowego.

1. Pan.................................. przyjmuje na siebie od dnia .... 19..........r. obowiązki.................................. w [3]).................................. ....w charakterze pracownika kontraktowego. W okresie pierwszych trzech miesięcy, licząc od dnia objęcia służby, uważa się umowę niniejszą za zawartą na okres próbny, po upływie trzech miesięcy za zawartą na czas nieokreślony.

2. Pan.................................. otrzymywać będzie wynagrodzenie równe uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych.................. grupy uposażenia szczebla..........bez dodatku na mieszkanie.

Wynagrodzenie wypłacane będzie przez cały czas trwania umowy miesięcznie.................. .... w dniu..................................każdego miesiąca kalendarzowego.

(Ustęp 2 p. 2 w umowach zawieranych przez przedsiębiorstwa, zakłady, instytucje ma następujące brzmienie: „Wynagrodzenie wypłacane będzie przez cały czas trwania umowy co 2 tygodnie zdełu).

W razie podróży służbowych, delegacji, względnie przeniesienia, będą Pan.................................. ....przysługiwać należności, według norm, obowiązujących dla funkcjonarjuszów państwowych..........grupy uposażenia.

3. W razie niemożności pełnienia przez Pan .... obowiązków wskutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku, jeżeli one nie zostały wywołane rozmyślnie, wskutek powołania do pełnienia obowiązków sędziego przysięgłego, ławnika sądu pracy lub innych obowiązków obywatelskich, nałożonych przepisami prawa publicznego, albo też wskutek wykluczenia od zajęć przez władzę sanitarną, dla zapobieżenia rozwleczeniu choroby zaraźliwej—Pan.................................. zachowuje przez okres 3-ch miesięcy prawo do wynagrodzenia, zmniejszonego o kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczenia prawno-publicznego w razie choroby lub nieszczęśliwego wypadku, względnie ze Skarbu Państwa w razie powołania do pełnienia wyżej wymienionych obowiązków, albo też wykluczenia od zajęć przez władze sanitarne. W razie powołania do ćwiczeń wojskowych rezerwy będzie Pan.......... .... otrzymywał wynagrodzenie, określone w p. 2 niniejszej umowy bez potrąceń. We wszystkich wymienionych wyżej wypadkach niemożności pełnienia obowiązków służbowych prawo do wynagrodzenia gaśnie przed upływem trzech miesięcy, jeżeli w ciągu tych trzech miesięcy umowa niniejsza ulegnie rozwiązaniu wskutek wypowiedzenia, dokonanego przed zajściem powyższych wypadków.

W razie powołania do czynnej służby wojskowej na pięć miesięcy—w myśl art. 60 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu ogłoszonem obwieszczeniem Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. (Dz. U. R. P.

---

[1]) Wpisać nazwę władzy lub urzędu (instytucji, zakładu, przedsiębiorstwa).

[2]) Wpisać nazwę władzy lub urzędu (instytucji, zakładu, przedsiębiorstwa zawierającego umowę).

[3]) Wpisać nazwę władzy lub urzędu (instytucji, zakładu, przedsiębiorstwa), w którem pracownik ma pełnić służbę (z oznaczeniem miejscowości).

Nr. 46, poz. 458)—oraz w razie powołania do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej—przestanie Pan ....otrzymywać wynikające z niniejszej umowy wynagrodzenie z końcem miesiąca, w którym nastąpiło powołanie.

4. Pan .... będzie służyło prawo do urlopu dla wypoczynku w wymiarze i na zasadach, określonych w art. 105 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164).

(Punkt 4 w umowach, zawieranych przez przedsiębiorstwa, zakłady, instytucje ma następujące brzmienie:

Pan .... będzie służyło prawo do urlopu dla wypoczynku w wymiarze i na zasadach, określonych ustawą z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 334), jako pracownikowi fizycznemu).

5. Pan.. przyjmuje na siebie obowiązki, określone w art. 95 — 101, art. 102, z wyjątkiem powołanego w nim art. 28 ust. 3 i art. 32 ust. 2 oraz w art. 103 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), a ponadto zobowiązuje się stosować się ściśle do instrukcyj i zarządzeń, normujących porządek pełnienia służby wewnętrznej i zewnętrznej.

(Ustęp 1 punktu 5 w umowach, zawieranych przez przedsiębiorstwa, zakłady, instytucje ma następujące brzmienie.

Pan .... przyjmuje na siebie obowiązki określone w art. 95, 96, 97 ust. 1, 98, 99, 100, 102, z wyjątkiem powołanego w nim art. 28 ust. 3 i art. 32 ust. 2 i 3, oraz w art. 103 ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), a ponadto zobowiązuje się stosować się ściśle do instrukcyj i zarządzeń, normujących porządek pełnienia służby wewnętrznej i zewnętrznej).

6. W razie uchybienia warunkom umowy, a w szczególności obowiązkom służbowym mogą być na Pan .... nałożone kary pieniężne do wysokości 10% wynagrodzenia, niezależnie od możności zastosowania innych rygorów. Kary pieniężne potrącane będą przy wypłacie wynagrodzenia, z zastrzeżeniem, ze potrącenie nie może przekraczać 10% wynagrodzenia, przypadającego do wypłaty po dokonaniu innych, ustawowo dozwolonych potrąceń.

(Punkt 6 w umowach, zawieranych przez przedsiębiorstwa, zakłady, instytucje ma następujące brzmienie: W razie uchybienia warunkom umowy, a w szczególności obowiązkom służbowym niezależnie od możności zastosowania innych rygorów mogą być na Pan.......... .... nałożone kary pieniężne do wysokości 10% wynagrodzenia, jeżeli zostały przewidziane w regulaminie pracy. Kary pieniężne potrącane będą przy wypłacie wynagrodzenia, z zastrzeżeniem, że potrącenie nie może przekraczać 10% wynagrodzenia, przypadającego do wypłaty, po dokonaniu innych, ustawowo dozwolonych potrąceń).

7. Rozwiązanie stosunku służbowego następuje:

a) w okresie próbnym, t. j. w pierwszych 3 miesiącach służby, po uprzedniem dwutygodniowem wypowiedzeniu, które powinno nastąpić na piśmie i być doręczone najpóźniej pierwszego lub szesnastego dnia miesiąca kalendarzowego;

b) po zakończeniu okresu próbnego, po upływie jednego miesiąca od wypowiedzenia umowy przez.. lub Pan.. Miesięczny okres wypowiedzenia winien pokrywać się z miesiącami kalendarzowemi, wypowiedzenie zaś winno nastąpić na piśmie i być doręczone najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego okres wypowiedzenia;

c) w razie wcielenia Pana........................ jako poborowego do służby czynnej w wojsku stałem z dniem wcielenia, z wyjątkiem powołania do służby czynnej na 5 miesięcy, po upływie roku nieprzerwanej służby;

d) w razie zamianowania Pan .... funkcjonarjuszem państwowym z chwilą doręczenia pisma nominacyjnego.

Po upływie trzech miesięcy niepełnienia obowiązków z powodu choroby lub nieszczęśliwego wypadku może [1]).. uznać umowę za rozwiązaną. Poza tem nastąpić może rozwiązanie umowy niniejszej w innych wypadkach, przy analogicznem zastosowaniu zasad przewidzianych w art. 12—19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 324).

(Ustęp 2 punktu 7 w umowach, zawieranych przez przedsiębiorstwa, zakłady, instytucje ma brzmienie następujące:

Po upływie trzech miesięcy niepełnienia obowiązków z powodu choroby, lub nieszczęśliwego wypadku może.. uznać umowę za rozwiązaną. Poza tem nastąpić może rozwiązanie umowy niniejszej w innych wypadkach i na zasadach, przewidzianych w art. 12—19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 324).

Wypowiedzenie umowy przez [1])........................ ....nie może nastąpić podczas urlopu, choroby albo wykluczenia Pan .... od zajęć przez władzę sanitarną, o ile choroba lub wykluczenie od zajęć nie trwa dłużej niż trzy miesiące, podczas odbywania ćwiczeń wojskowych lub pełnienia obowiązków obywatelskich, nałożonych przepisami prawa publicznego, podczas odbywania czynnej pięciomiesięcznej służby wojskowej, o ile stosunek służbowy w chwili powołania trwał nieprzerwanie co najmniej rok.

---

[1]) Wpisać nazwę władzy lub urzędu (instytucji, zakładu, przedsiębiorstwa)

W razie powołania do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej umowa z tego powodu nie może być rozwiązana.

8. W razie rozwiązania stosunku służbowego obowiązan..... Pan.. będzie zwrócić otrzymane zaliczki i uregulować zaciągnięte względem .... zobowiązania pieniężne i służbowe.

9. Dla wszelkich sporów, wynikłych ewentualnie z niniejszej umowy, będą w pierwszej instancji wyłącznie kompetentne sądy przedmiotowo właściwie, mające siedzibę w ....

Podpis przedstawiciela władzy:

Podpis pracownika kontraktowego:

358.

Okólnik Nr. 191

z dnia 21 października 1930 r.

(AP. 3096/3) w sprawie przedłużania godzin otwarcia jadłodajni.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministerstwem Przemysłu i Handlu oznajmia, co niżej:

1) Udzielanie indywidualnych zezwoleń na przedłużenie czasu otwarcia jadłodajni, opłacających świadectwa I i II kategorji, poza godziny ogólnie dla danego obszaru ustalone, należy do powiatowych władz administracji ogólnej (w m. st. Warszawie do Komisarza Rządu). Wynika to z brzmienia ust. 2-go art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 364) wspominającego o jednej władzy oraz z brzmienia art. 10 tegoż rozporządzenia, który ustala procedurę porozumienia się co do *jednolitego* uregulowania godzin handlu, nie ustanawiając wyraźnie takiegoż obowiązku porozumiewania się w wypadkach zezwoleń indywidualnych.

2) To co powiedziano wyżej dotyczy również wypadków cofnięcia udzielonych zezwoleń. Należy tu jednak mieć na oku postanowienie art. 102 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

3) Dopuszczalne jest wydawanie jednorazowych zezwoleń na przedłużenie godzin otwarcia jadłodajni (np. z powodu miejscowej uroczystości). Korzystać z tego mogą jednakże tylko jadłodajnie opłacające świadectwa I i II kategoryj. Zezwoleń takich może udzielać powiatowa władza administracji ogólnej, a w Warszawie Komisarz Rządu m. st. Warszawy.

359

Okólnik Nr. 192.

z dnia 23 października 1930 r.

(OB. 3760/2) w sprawie należności oficerów oddanych do dyspozycji M. S. Wewn.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W celuześrodkowania w jednym urzędzie wypłat należności, przysługujących oficerom oddanym do dyspozycji innych ministerstw — Ministerstwo Spraw Wojskowych rozporządzeniem z dnia 17 marca 1930 r. Nr. Dep. Int. 7052/30 Wydz. Up. zarządziło, by wszelkie należności tych oficerów z tytułu podróży służbowych, delegacyj lub przeniesień, zarządzanych przez dysponujące oficerami ministerstwa, były im wypłacane przez odnośnych płatników wojskowych, t. j. tych płatników, którzy wypłacają zainteresowanym oficerom uposażenie służbowe.

Należności omawiane oficerów, oddanych do dyspozycji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych za delegacje (odkomenderowanie) płatnicy wojskowi wypłacać będą miesięcznie na podstawie specjalnych zaświadczeń, wydawanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i doręczanych danemu oficerowi za pośrednictwem urzędów wojewódzkich.

Wszystkie zgłoszenia władz wojskowych o refundację wypłaconych oficerom należności mają być kierowane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które dokonywać będzie rozrachunków bezpośrednio z Ministerstwem Spraw Wojskowych.

360.

Okólnik Nr. 193

z dnia 25 października 1930 r.

(AP. 2620/1) w sprawie ewidencji wysiedlonych z pasa granicznego w myśl art. 11 rozp. Prezydenta Rzplitej o granicach Państwa.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich z wyj. lubelskiego).

Dotychczasowa praktyka wzajemnego powiadamiania się przez wszystkie powiatowe władze administracji ogólnej o każdym poszcze-

gólnym wypadku wysiedlenia z pasa granicznego, jako bardzo rozwlekła i nieekonomiczna, okazała się niecelową. Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. P. Wojewodów o zarządzenie zaniechania powyższej praktyki z tem, by na przyszłość powiatowe władze administracji ogólnej o każdym poszczególnym wypadku prawomocnego wysiedlenia, komunikowały tylko sąsiednim granicznym Starostom powiatowym, a w danym razie także tym Starostom sąsiednim, których powiat nie jest wprawdzie granicznym, objęty jest jednak w całości lub części pasem granicznym.

W związku z powyższem powinni Starostowie prowadzić spisy tak osób przez siebie wysiedlonych, jak również osób, o których wysiedleniu zawiadomili ich sąsiedni Starostowie.

Spisy te winny być utrzymywane stale w stanie aktualnym.

361.

Okólnik Nr. 194

z dnia 22 października 1930 r.

(AP. 3498/2) w sprawie godzin otwarcia sklepów spożywczych.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich z wyj. Woj. śląskiego) i Kamisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z przepisem art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 364) powiatowe władze administracji ogólnej ustalały czas otwarcia sklepów spożywczych na godziny od 7-ej do 19-ej.

W niektórych miejscowościach czas otwarcia sklepów spożywczych o godzinie 7-ej okazał się zbyt późny, gdyż uniemożliwiał pracownikom śpieszącym do pracy jak również młodzieży szkolnej nabywania środków spożywczych a w szczególności świeżego pieczywa.

W tej sprawie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej wyjaśnia, że dopuszczalne jest wcześniejsze otwieranie sklepów spożywczych, przedewszystkiem piekarń, gdyż art. 8 cyt. wyżej rozporządzenia ustala jedynie najpóźniejsza godzinę zamykania sklepów spożywczych. Oczywiście, w razie ustalenia dla pewnej miejscowości wcześniejszej godziny (np. godz. 6-ej) otwierania niektórych kategoryj sklepów spożywczych, ogólna ilość godzin otwarcia tychże sklepów nie mogłaby przekraczać normy wskazanej w art. 2 cyt. rozporządzenia (t. j. dwunastu godzin).

Równocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę na ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 550 rozporządzenie o kategorjach sklepów spożywczych i warunkach jakim winny odpowiadać jadłodajnie. Z chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia winny ustać takie anomalje jak handlowanie przez sklepy spożywcze w godzinach przeznaczonych dla jadłodajni, co się dotąd często dzieje pod płaszczykiem rozmaitych owocarni, herbaciarni, piwiarni i t. p.

VII.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

362.

Pismo Nr. OB. 3742/2

z dnia 10 października 1930 r.

w sprawie wydatków za ubiegłe okresy budżetowe, pokrywane z kredytów bieżących.

P. P. Wojewodom (z wyj. śląskiego), Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy, Departamentowi Służby Zdrowia, Głównej Komendzie Policji Państwowej, Korpusowi Ochrony Pogranicza, Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Urzędowi do Spraw Mniejszości w Katowicach

do wiadomości wślad za reskryptem Ministerstwa z dnia 17 marca r. b. za Nr. OB. 3742 w sprawie rachunkowego ujęcia sum asygnowanych na pokrycie wydatków ubiegłych okresów budżetowych.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 750/2/30.
Warszawa,
dnia 18 września 1930 r.

Do wszystkich władz centralnych

W związku z okólnikiem z dnia 5 marca 1930 r. L. D. VII. 1543/2/29 Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli, oznajmia, że jako wydatki z ubiegłych okresów budżetowych, nadające się do pokrycia z kredytów bieżącego okresu budżetowego, należy uważać wydatki na pokrycie nieuregulowanych zobowiązań, względnie należności zaciągniętych (powstałych) w poprzednich okresach budżetowych na potrzeby tychże okresów, które to zobowiązania (należności) powinny były obciążać właściwe kredyty ubiegłych okresów budżetowych.

Podsekretarz Stanu
(—) Grodyński.

363.

Pismo Nr. Wojsk. 1491/1

z dnia 13 października 1930 r.

o zawiadamianiu P. K. U. o ukaraniach sądowych i administracyjnych osób podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu.

Do
P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy

Władze wojskowe uskarżają się, że przepisy §§ 375—377 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powsz. obow. wojsk. bardzo często nie są przestrzegane przez powołane do tego władze, co powoduje, że powiatowi komendanci uzupełnień natrafiają w pracy swej przy wcieleniach poborowych do szeregów na trudności i niejednokrotnie wcielają do wojska osoby, które należało wyłączyć od służby wojskowej.

Przypominając wydane w tej sprawie pismo okólne Nr. Wojsk. 2359/27 z dn. 6 lipca 1927 r., Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę na konieczność systematycznego i ścisłego przestrzegania przez powiatowe władze administracji ogólnej postanowień §§ 376 i 377 rozp. wykon. do ust. o powsz. obow. wojsk.

364.

Pismo Nr. SG. 1070/3

z dnia 18 października 1930 r.

o współpracy Funduszu Bezrobocia ze Związkami Komunalnemi.

Do
P. P. Wojewodów.

Podając do wiadomości odpis pisma Dyrekcji Funduszu Bezrobocia, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, podzielając w zupełności stanowisko wspomnianej Dyrekcji, prosi Pana Wojewodę o wydanie odpowiednich zarządzeń Związkom Komunalnym oraz o zawiadomienie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o wydanych zarządzeniach.

DYREKCJA
FUNDUSZU BEZROBOCIA
Nr. A. I. 493/30.
Warszawa, dn. 26.V 1930 r.

Odpis.

Do
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
Departament Samorządowy
w miejscu.

W myśl § 22 ustawy z dn. 18,VII 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650 z dn. 31.VII 1924 r.) oraz rozporządzenia P. Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z P. Ministrem Spraw Wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 771 z dn. 9.IX 1924 r.), Zarządy Obwodowe Funduszu Bezrobocia przekazują celem sprawnego wykonywania akcji zasiłkowej niektóre czynności t. zw. instytucjom zastępczym, któremi są gminy miejskie i wiejskie oraz instytucje społeczne o charakterze publiczno-prawnym.

Od początku organizacji Funduszu Bezrobocia jej organa kierownicze zdawały sobie sprawę, iż najbardziej powołanemi do wykonywania czynności Funduszu są instytucje samorządowe i społeczne o szerszym zakresie działania, albowiem współpraca z instytucjami, posiadającemi własny aparat wykonawczy i szerszy terytorjalnie zakres działania, daje możność należytego rozwinięcia oraz dokładnego i tańszego wykonywania akcji zasiłkowej. Największą jednak wagę Fundusz Bezrobocia przywiązywał i przywiązuje do nawiązania i utrwalenia stosunków z samorządami powiatowemi, z któremi współpraca ma niewątpliwie wybitne znaczenie ogólnopaństwowe i społeczne, albowiem Wydziały, bądź Rady Powiatowe, prowadząc we własnym zakresie akcję opieki społecznej w stosunku do ludności danego terenu, a więc i tej jej części, która pozostaje bez pracy, współpracują z Funduszem Bezrobocia z uwzględnieniem wyników własnej w tym zakresie praktyki i znajomości warunków miejscowych. Pozatem posiadanie przez te samorządy odpowiednio wyrobionego aparatu wykonawczego zapewnia należyte i dokładne wykonywanie przyjętych przez nie czynności Funduszu, co wpływa nietylko na tempo pracy, ale również na zmniejszenie kosztów administracyjnych akcji zasiłkowej.

Wysiłki Funduszu Bezrobocia w zakresie współpracy z Wydziałami Powiatowemi uwieńczone zostały naogół pomyślnym wynikiem. Liczba Wydziałów, które przystąpiły do tej współpracy z 2-ch w końcu 1924 r. wzrosła do 12 w końcu roku 1925, do 76 w końcu roku 1926, do 171 w końcu roku 1927, do 208 w końcu roku 1928 i do 221 w końcu 1929 roku. W obecnej chwili współpracuje z Funduszem Bezrobocia 223 Wydziały Powiatowe.

Technika wykonywania czynności Funduszu przez Wydziały Powiatowe została całkowicie uregulowana przez wydanie ogólnej szczegółowej instrukcji oraz szeregu instrukcyj i zarządzeń organów miejscowych F. B. — Zarządów Obwodowych. Zdarzające się tu i owdzie uchybienia i odstępstwa od tych instrukcyj są usuwane, a działalność usprawniana podczas lustracyj.

Ilustracje wykonywania czynności Funduszu Bezrobocia przez Wydziały Powiatowe i ich oddziały (punkty kontroli i wypłat) są przeprowadzane przez specjalnych kontrolerów w porozumieniu z odnośnemi Wydziałami. Fundusz Bezrobocia dąży bowiem do tego, ażeby Wy-

działy Powiatowe, jako instytucje zastępcze, interesowały się same działalnością swych oddziałów, — gmin wiejskich. W wyniku każdej lustracji Zarządy Obwodowe wystosowują pisma instrukcyjne do Wydziałów Powiatowych, wykazujące stwierdzone podczas lustracji błędy i uchybienia oraz wskazania, jak daną czynność wykonywać należy. Nadto Fundusz Bezrobocia od roku przeszłego organizuje specjalne kursy przeszkolenia pracowników instytucyj zastępczych. Programy tych kursów obejmują nietylko wiadomości teoretyczne, jak każdą czynność wykonywać należy, lecz również wiadomości ogólne o zadaniach Funduszu Bezrobocia i współdziałania z nim samorządów oraz przeszkolenie praktyczne.

Pomimo, iż kursy te przyczyniły się w poważnym stopniu do usprawnienia czynności dla Funduszu, nie wszystkie jednak Wydziały Powiatowe delegują na nie niektórych swych pracowników, wyjaśniając swe stanowisko tem, że na koszty przejazdu i pobytu personelu na kursach, nie posiadają specjalnych kredytów.

Stanowisko takie nie jest, zdaniem Dyrekcji, ani uzasadnione, ani też dla współpracy pożądane, wskazane wydatki można pokryć z łatwością z prowizyj otrzymywanych od Funduszu.

O ile Fundusz Bezrobocia we współpracy swej z Wydziałami Powiatowemi w zakresie techniki wykonywania akcji zasiłkowej nie trafia na poważniejsze trudności, o tyle nie może osiągnąć porozumienia z niektóremi Wydziałami w sprawie wynagrodzenia za wykonywanie tych czynności.

Wynagrodzenie Wydziałów Powiatowych określa § 22 ustawy z dnia 18.VII 1924 r., jako zwrot kosztów własnych, związanych z wykonywaniem akcji zasiłkowej.

Fundusz Bezrobocia stoi na stanowisku, iż Wydziały Powiatowe, jako instytucje społeczne, posiadające w ustroju swoim obowiązek opieki społecznej nad ludnością, nie powinny zarobkować na Funduszu Bezrobocia — instytucji również społecznej i powołanej do pomocy pewnej części ludności tegoż powiatu, — lecz wykonywać winny omawiane czynności za wynagrodzeniem pokrywającem jedynie własne koszta przy zachowaniu możliwych oszczędności.

Niestety, nie wszystkie Wydziały Powiatowe współpracujące z Funduszem Bezrobocia podzielają to stanowisko. Pewna ich część traktuje omawianą współpracę jako źródło dochodów wogóle, a w szczególności dla swych pracowników. W poważnej ilości wypadków wynagrodzenie otrzymują, oprócz personelu faktycznie zajętego przy pracach dla Funduszu Bezrobocia, również sekretarze Wydziałów Powiatowych za nadzór, kasjerzy za przechowanie gotówki i t. p.

W niektórych wypadkach Wydziały Powiatowe angażują zbyt liczny personel do wykonywania prac Funduszu Bezrobocia, obliczając go na najwyższe napięcie bezrobocia i utrzymując ten stan liczebny w miesiącach, kiedy bezrobocie spada do minimum. Oczywiście, iż na skutek powyższego wydatki Wydziałów Powiatowych na wykonywanie czynności Funduszu znacznie przekraczają rzeczywiste potrzeby.

Poza tem dodać należy, iż stosownie do punktu f § 7 rozporządzenia P. Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z P. Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 2.IX 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 771 z dnia 9.IX 1924 r.) Wydziały Powiatowe przy wykonywaniu czynności związanych z akcją zabezpieczeniową obowiązane są do prowadzenia odrębnej rachunkowości dla tej akcji. Przepisy rachunkowo-kasowe Funduszu Bezrobocia wydane przez P. Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z P. Ministrem Skarbu oraz P. Prezesem Najwyższej Izby Kontroli (Monitor Polski Nr. 12 z dnia 16.I 1925 r., poz. 56) ustalają, między innemi, iż instytucje zastępcze Funduszu Bezrobocia obowiązane są prowadzić księgę kosztów administracyjnych, związanych z wykonywaniem czynności Funduszu Bezrobocia.

Pewna część Wydziałów Powiatowych książki tej nie prowadzi, co uniemożliwia Funduszowi wnikania w istotę i wysokość kosztów administracyjnych. Ocena tych kosztów przez organa Funduszu Bezrobocia oczywiście w żadnym nie wpływa wypadku na wysokość wynagrodzenia, przewidzianego w umowie za czas ubiegły, lecz orjentuje Fundusz, czy ustalona stopa procentowa odpowiada rzeczywistym potrzebom i czy nie zachodzi potrzeba zmniejszenia, względnie powiększenia tej stopy na przyszłość.

Ponieważ roczne wydatki Funduszu Bezrobocia na wynagrodzenie instytucyj zastępczych sięgają znacznych sum (w roku ubiegłym przeszło 2.000.000 zł.), przeto ogólne koszty administracyjne Funduszu są w danej mierze zależne od instytucyj zastępczych, a więc i Wydziałów Powiatowych.

Że koszty administracyjne tych Wydziałów, które posiadają na swych terenach większe ilości bezrobotnych, są za duże, — świadczy praktyka Funduszu, który ze względów oszczędnościowych zorganizował w roku zeszłym i bieżącym własne biuro płatnicze w Łodzi, Krakowie i Warszawie. Koszty administracyjne tych biur wynoszą zaledwie 0,76% od ogólnej sumy wypłaconych świadczeń. Wynagrodzenie zaś Wydziałów Powiatowych wynosi przeważnie 4 i 5%. Niewielka tylko ilość Wydziałów otrzymuje 3%.

Nadmienić przytem należy, iż Fundusz Bezrobocia stosuje i w tej dziedzinie wszelkie możliwe ułatwienia, jak np. dla uchronienia Wydziałów Powiatowych od wyczekiwania z powodów formalnych na należne im wynagrodzenie za zastępcze wykonywanie czynności stosowane są od połowy roku ubiegłego półroczne okresy rozrachunkowe z jednoczesnem wpłacaniem Wydziałom zaliczek miesięcznych w wy-

sokości do 80% przewidywanej według umowy prowizji.

Celem zmniejszenia nadmiernych wynagrodzeń, których żądają te Wydziały Powiatowe, oraz skłonienia do współpracy z Funduszem Bezrobocia tych Wydziałów, które dotychczas do niej nie przystąpiły Dyrekcja ma zaszczyt zwrócić się do Ministerstwa z prośbą o wpłynięcie na Wydziały Powiatowe celem przyjęcia przez nie następujących zasad współpracy z F. B.:

1) konieczność ze względów społecznych i ogólnopaństwowych wykonywania przez Wydziały Powiatowe czynności Funduszu Bezrobocia;

2) konieczność oszczędnego wykonywania tych czynności, przyczem:

a) wynagrodzenie Wydziałów Powiatowych nie powinno przekraczać faktycznych kosztów administracyjnych, związanych z oszczędnem wykonywaniem omawianych czynności,

b) korzystanie ze specjalnie angażowanego na stałe personelu do wykonywania czynności Funduszu Bezrobocia w tych wypadkach, kiedy napięcie bezrobocia przez cały rok usprawiedliwia konieczność angażowania stałego personelu,

c) korzystania w okresach większego napięcia bezrobocia z personelu czasowego (djetarjuszy),

d) w wypadkach nikłego bezrobocia na danym terenie, które nieusprawiedliwia angażowania stałego lub czasowego personelu, zatrudnianie przy pracach dla Funduszu Bezrobocia pracowników Wydziałów Powiatowych w godzinach pozaurzędowych, przyczem wysokość wynagrodzenia tych pracowników winna być usprawiedliwiona ilością wykonywanej pracy,

e) skasowania wynagrodzeń funkcjonarjuszy Wydziałów Powiatowych bezpośrednio niewykonywujących czynności Funduszu Bezrobocia (nadzór, przechowywanie gotówki i t. p.),

f) przedstawianie miejscowym organom Funduszu Bezrobocia stosownie do zawartych z Wydz. Powiat. umów, wykazów miesięcznych kosztów administracyjnych związanych z wykonywaniem czynności Funduszu,

g) w wypadkach powstania pozostałości gotówkowych z wypłaconej prowizji w danym miesiącu, względnie półroczu, uwzględnienia tej pozostałości w następnym okresie rozrachunkowym przy jednoczesnem obniżeniu procentowej stopy wynagrodzenia,

h) dostosowywania się do wskazówek miejscowych organów Funduszu Bezrobocia w zakresie techniki wykonywania czynności Funduszu Bezrobocia oraz organizacji tych prac,

i) przyjęcie przez Wydziały Powiatowe norm wydajności pracy ustalonych przez Fundusz Bezrobocia na zasadzie własnej praktyki.

Prócz tego byłoby wielce pożądane, aby Ministerstwo zaleciło Urzędom Wojewódzkim bliższe, niż obecnie, interesowanie się z tytułu nadzoru współpracą samorządów wogóle, a Wydziałów Powiatowych w szczególności z Funduszem Bezrobocia.

Dyrekcja wyraża przeświadczenie, iż przy stosowaniu tych zasad przez Wydziały Powiatowe omawiana współpraca wejdzie na właściwą drogę z pożytkiem zarówno dla samorządów i Funduszu Bezrobocia, jak również dla zabezpieczonych.

Dyrektor
(—) Podpis

365.

Pismo Nr. Wojsk. 1608/2

z dnia 18 października 1930 r.

w sprawie prywatnego seminarjum nauczycielskiego w Końskich, odr. sł. wojsk.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wskutek pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11.X b. r. Nr. II. 23340/30 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że prywatne seminarjum nauczycielskie koeduk. w Końskich otrzymało prawa (niepełne) państwowego zakładu naukowego z ważnością od początku bieżącego roku szkolnego. Uczniom przeto tego Seminarjum mogą być udzielane odroczenia służby wojskowej z art. 61 p. 1 ustawy o powsz. obowiązku wojskowym.

366.

Pismo Nr. OB. 4248/2

z dnia 21 października 1930 r.

o dietach i kosztach podróży członków komisyj wyborczych.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Prezydenta m. st. Warszawy.

Na podstawie artykułu 28 ordynacji wyborczej do Sejmu, zawartej w ustawie z dnia 28 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 590), zarządzam w porozumieniu z Ministrem Skarbu, co następuje:

Punkt 1 okólnika mego Nr. 19 z dnia 7 lutego 1928 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w sprawie diet i kosztów podróży członków komisyj wyborczych (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 1 poz. 21) otrzymuje następujące brzmienie:

„1. Członkowie okręgowych komisyj wyborczych, przewodniczący oraz członkowie obwodowych komisyj wyborczych, *o ile wskutek udziału w pracach wyborczych ponieśliby dotkliwy uszczer-*

bek w swym zarobku dziennym, otrzymują na odpowiednio uzasadnione żądania pełne diety dzienne za dnie rzeczywistej pracy, o ile zaś mieszkają poza miejscem swego urzędowania — również zwrot kosztów podróży według norm, ustalonych dla funkcjonarjuszów państwowych przy podróżach służbowych.

Wymienione wyżej osoby z wyjątkiem osób, wyszczególnionych w p. 2 niniejszego okólnika, otrzymują diety i zwrot kosztów podróży w następującej wysokości:

a) członkowie okręgowych komisyj wyborczych według VII (siódmego) stopnia służbowego,

b) przewodniczący i członkowie obwodowych komisyj wyborczych według VIII (ósmego) stopnia służbowego.

Zastępcom przysługują diety i zwrot kosztów podróży według powyższych norm, gdy wchodzą w skład komisyj w razie nieobecności członków lub przewodniczących, których zastępują".

Równocześnie prostuję błąd pisarski, jaki wkradł się do pierwszego ustępu wymienionego wyżej okólnika Nr. 19 z 1928 r., mianowicie w drugim wierszu zamiast słów: „w ustawie z dnia 28 grudnia 1922 r." winno być: „w ustawie z dnia 28 lipca 1922 r."

Treść sprostowanego w ten sposób okólnika Nr. 19 z 1928 r. z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej niniejszym okólnikiem należy zamieścić w Dzienniku Wojewódzkim oraz podać do wiadomości przewodniczących okręgowych i obwodowych komisyj wyborczych, komisarzy wyborczych oraz organów samorządowych.

Zarazem należy jednak zwrócić specjalną uwagę na okoliczność, że zgodnie z art. 26 ordynacji wyborczej godność członków komisyj wyborczych jest honorowa.

VIII.

Nowe książki i czasopisma.

B. Interesujące urzędników administracji spraw wewnętrznych.

367.

„Polska w latach wojny światowej". Zbiór dokumentów i fotografji pod redakcją J. Wieliczki.

Nakład: „Bibljoteka albumów i reprodukcji", Warszawa, ul. Skorupki 4 m. 10.

368.

„Wykaz druków, których rozpowszechnianie w Polsce jest wzbronione".

Nakładem wydawnictwa „Kultura" w Wilnie.

IX.

RUCH SŁUŻBOWY

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 30 września 1930 r.

P. Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 1.IX.1930 r. mianował sędziego zawodowego VI st. sł. Dawida Bronisława wiceprezesem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Toruniu w dotychczasowym VI st. sł.

postanowieniem z dnia 29.IX.1930 r. przeniósł wojewodę lubelskiego Antoniego Remiszewskiego w stan nieczynny i postanowieniem z tegoż dnia mianował pułk. dypl. w stanie nieczynnym Świdzińskiego Bolesława do odwołania wojewodą lubelskim w IV sł. sł.

A) W Zarządzie Centralnym Ministerstwa:

Zmarł:

inspektor ministerjalny V st. sł. Dr. Gutek Zygmunt — dnia 24.IX. 30 r.

Zwolniony ze służby:

radca ministerjalny VI st. sł. Ostrowski Bronisław — z powodu przejścia do służby w Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego dnia 30.IX. 30 r.

Przeniesiona w stan spoczynku:

adjunkt kancelaryjny VIII st. sł. Kielesińska Teodora z dniem 30.IX. 30 r.

B) W Głównym Urzędzie Statystycznym:

Mianowany:

radca ministerjalny VI st. sł. w Ministerstwie Skarbu Szturm de Sztrem Tadeusz naczelnikiem wydziału V st. sł. dnia 23.IX. 30 r.

C) W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Mianowani:

ppłk. lekarz w stanie nieczynnym Dr. Szulc Gustaw — do odwołania naczelnym dyrektorem Państwowego Zakładu Higjeny w Warszawie w IV st. sł. dnia 10 IX 30 r.

kontraktowy pracownik w Filji Państwowego Zakładu Higjeny we Lwowie Dr. Legeżyński Michał — do odwołania asystentem VIII st. sł. w tymże Zakładzie dnia 17.IX. 1930 r.

Przeniesiony:

prow. referendarz VIII st. sł. Wojnarski Witold — z Państwowego Zakładu Higjeny w War-

szawie w dotychczasowym charakterze i stopniu służbowym do Zarządu Centralnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dnia 20.IX. 1930 r.

D) We władzach wojewódzkich:

Mianowani:

W Urzędzie Wojewódzkim krakowskim.

starosta powiatowy VI st. sł. w stanie nieczynnym w Złoczowie Dr. Dorosz Jan powołany z powrotem do służby czynnej i mianowany radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 20.IX 1930 r.

prow. naczelnik wydziału VI st. sł. Błażewicz Władysław — naczelnikiem wydziału V st. sł. dnia 29.IX. 1930 r.

prow. lekarz powiatowy VIII st. sł. w Starostwie tarnopolskiem Dr. Parfanowicz Konstanty—do odwołania referendarzem VIII st. sł. dnia 10.IX. 30 r.

prow. referendarz VII st. sł. w Komisarjacie Rządu w Warszawie Sianko Franciszek — do odwołania inspektorem farmaceutycznym VII st. sł. dnia 16.IX 30 r.

W Urzędzie wojewódzkim lwowskim.

prow. starosta VI st. sł. w Skałacie Glanowski Antoni — do odwołania radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 18.IX. 30 r.

W Urzędzie Wojewódzkim pomorskim:

Szymański Kazimierz do odwołania inspektorem farmaceutycznym VII st. sł. dnia 30.IX.30 r.

W Urzędzie Wojewódzkim poznańskim:

Dr. Bondi Karol Alfred — do odwołania referendarzem VII st. sł. dnia 8.IX. 30 r.

W Urzędzie wojewódzkim stanisławowskim:

naczelnik wydziału VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim poleskim Jagodziński Zygmunt—naczelnikiem wydziału V st. sł. z poruczeniem kierownictwa województwa stanisławowskiego dnia 3.IX. 30 r.

W Urzędzie Wojewódzkim tarnopolskim:

prow. naczelnik wydziału VI st. sł. Kadyi de Kadyihaza Tadeusz — naczelnikiem wydziału V st. sł. dnia 29.IX. 30 r.

W Komisarjacie Rządu w Warszawie:

prow. naczelnik wydziału VI st. sł. Tarnowski Tadeusz — naczelnikiem wydziału w dotychczasowym VI st. sł. dnia 20.IX. 30 r.

Przeniesieni:

radca wojewódzki VI st. sł. Saimonowicz Antoni — z Urzędu Wojewódzkiego nowogródzkiego do Urzędu Wojewódzkiego poleskiego—dnia 10.IX. 30 r.

asesor VII st. sł. Strzelecki Władysław — z Urzędu wojewódzkiego białostockiego do Zarządu Centralnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dnia 11.IX. 30 r.

radca wojewódzki VI st. sł. Grodyński Stanisław—z Urzędu wojewódzkiego poleskiego w obręb województwa pomorskiego dnia 18.IX. 1930 r.

prow. asesor VII st. sł. Wojciechowski Karol—z Urzędu wojewódzkiego pomorskiego do Starostwa powiatowego gniewskiego dnia 20.IX. 1930 r.

Zwolnieni ze służby:

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim tarnopolskim Strusiński Juljusz—wobec przejścia do służby w dziale Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej — dnia 10.IX. 1930 r.

asesor VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim śląskim Macura Jan — na własną prośbę dnia 23.IX. 1930 r.

inspektor farmaceutyczny VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim pomorskim Jaraczewski Edmund — na własną prośbę z dniem 30.IX. 1930 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

naczelnik wydziału V st. sł. w stanie nieczynnym w Urzędzie wojewódzkim warszawskim Dr. Łazarowicz Klemens—dnia 8.IX. 30 r.

inspektor lekarski VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim krakowskim Dr. Janikiewicz Stanisław—na własną prośbę z dniem 30.IX. 30 r.

Przeniesieni w stan nieczynny:

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wołyńskim Starosolski Mikołaj — uchwałą Rady Ministrów z dnia 10.IX. 30 r.

naczelnik wydziału V st. sł. i b. wicewojewoda lubelski Karasiński Walerjan — uchwałą Rady Ministrów z dnia 10.IX. 30 r.

referendarz VII st. sł. w Komisarjacie Rządu w Warszawie Nicki Leon—uchwałą Rady Ministrów z dnia 10.IX. 30 r.

naczelnik wydziału VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wołyńskim Paciorkowski Edward—uchwałą Rady Ministrów z dnia 23.IX. 30 r.

Zmarł:

prow. radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim pomorskim Paciorkowski Rudolf—dnia 6.IX. 30 r.

E) We władzach powiatowych:

Mianowani:

prow. radca wojewódzki VI st. sł. i kierownik Starostwa w Skałacie Tarnogórski Feliks—starostą powiatowym skałackim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 23.IX. 30 r.

prow. lekarz powiatowy VI st. sł. w Starostwie powiatowem brzeskiem Dr. Anselm Oskar—lekarzem powiatowym VI st. sł. tamże dnia 17.IX. 30 r.

kontraktowy lekarz powiatowy w Starostwie powiatowem siedleckiem Dr. Jabłoński Władysław — lekarzem powiatowym VI st. sł. w Starostwie powiatowem częstochowskiem dnia 8.IX. 30 r.

prow. lekarz powiatowy VII st. sł. w Starostwie powiatowem stopnickiem Dr. Żubr Zygmunt lekarzem powiatowym VII st. sł. tamże dnia 24.IX. 30 r.

Przeniesieni:

referendarz VII st. sł. Dr. Burda Wiktor—ze Starostwa powiatowego w Bielsku śląskiem do Urzędu Wojewódzkiego śląskiego dnia 6.IX. 30 r.

sekretarz IX st. sł. Budzyński Franciszek—ze Starostwa powiatowego kosowskiego w Kossowie poleskim do Starostwa powiatowego włocławskiego dnia 6.IX. 30 r.

referendarz VIII st. sł. Dr. Bałowski Piotr Stanisław — ze Starostwa powiatowego będzińskiego do Urzędu Wojewódzkiego śląskiego dnia 8.IX. 30 r.

referendarz VII st. sł. Markulis Franciszek—ze Starostwa powiatowego horochowskiego do Starostwa powiatowego włodzimierskiego dnia 12.IX. 30 r.

referendarz VII st. sł. i kierownik ekspozytury Starostwa sokólskiego w Bełzie Frączkowski Franciszek — do Starostwa gródeckiego w Gródku Jagiellońskim z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 15.IX. 30 r,

referendarz VII st. sł. Małkowski Ludwik—ze Starostwa powiatowego bocheńskiego do Starostwa powiatowego krakowskiego dnia 13.IX. 30 r.

referendarz VII st. sł. Nyrkowski Władysław—ze Starostwa powiatowego krakowskiego do Starostwa powiatowego bocheńskiego dnia 13.IX. 30 r.

referendarz VII st. sł. Brzostyński Czesław — ze Starostwa powiatowego w Mińsku Mazowieckim do Starostwa bohorodczańskiego z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 16.IX. 30 r.

referendarz VIII st. sł. Grocholski Adam—ze Starostwa powiatowego kołomyjskiego do Starostwa grodzkiego krakowskiego dnia 23.IX. 1930 r.

referendarz VII st. sł. Marzec Ludwik —ze Starostwa grodzkiego krakowskiego do Starostwa powiatowego kołomyjskiego dnia 24.IX. 1930 r.

referendarz VII st. sł. Chrempiński Jerzy—ze Starostwa powiatowego konińskiego w obręb województwa pomorskiego dnia 30.IX. 30 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

pozostający w stanie nieczynnym Starosta powiatowy VI st. sł. w Słupcy Łopuski Zenon—dnia 23.IX. 30 r.

asesor VII st. sł. w Starostwie powiatowem augustowskiem Mogilnicki Jan — dnia 30.IX. 30 r.

F) W Tymczasowym Wydziale Samorządowym w likwidacji we Lwowie:

Przeniesiony w stan nieczynny:

urzędnik administracyjny I kategorji V st. sł. Wrabec Władysław—dnia 28.IX. 30 r.

G) W Policji Województwa śląskiego:

Przeniesiony w stan nieczynny:

Komisarz Policji w Katowicach Bujok Jan—uchwałą Rady Ministrów z dnia 10.IX. 30 r.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.